

POWIATOWY URZĄD PRACY W CIESZYNIE

Plac Wolności 6, 43-400 Cieszyn

tel./fax (33) 851-49-91

e-mail: poczta@pup.cieszyn.pl

<http://www.pup.cieszyn.pl>

**INFORMACJA NA TEMAT SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W POWIECIE CIESZYŃSKIM W 2014 ROKU
REALIZOWANE PROJEKTY WRAZ Z ICH EFEKTYWNOŚCIĄ
ORAZ ZAŁOŻENIA NA 2015 ROK**

*Realizacja zadań samorządu powiatu przez Zarząd Powiatu
i Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wynikających
z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku
o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
(t. jedn. Dz. U. z 2015r., poz. 149)*

Marzec 2015

Spis treści

WSTĘP	3
1. STATYSTYKA.....	4
1.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	5
1.2. STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE CIESZYŃSKIM	9
1.3. OSOBY BEZROBOTNE BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	14
2. NOWELIZACJA USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY	18
3. PROGRAMY REALIZOWANE W CELU AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY	19
3.1. ZADANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CIESZYNIE.....	19
3.2. USŁUGI RYNKU PRACY REALIZOWANE W CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ...	22
3.2.1. POŚREDNICTWO PRACY	24
3.2.2. PORADNICTWO ZAWODOWE	27
3.3. INSTRUMENTY RYNKU PRACY REALIZOWANE W CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.....	33
3.3.1. STAŻ.....	33
3.3.2. BON STAŻOWY	33
3.3.3. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE	34
3.3.4. SZKOLENIA	35
3.3.5. BON SZKOLENIOWY	38
3.3.6. DODATEK AKTYWIZACYJNY	38
3.3.7. JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	39
3.3.8. JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA ZASADACH OKREŚLONYCH DLA SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH.....	40
3.3.9. REFUNDACJA DOPOSAŻENIA LUB WYPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	41
3.3.10. BON ZATRUDNIENIOWY	41
3.3.11. ROBOTY PUBLICZNE	42
3.3.12. PRACE INTERWENCYJNE	42
3.3.13. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	42
3.3.14. STUDIA PODYPLOMOWE	43
4. PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ	43
4.1. PROJEKT SYSTEMOWY	44
4.2. PROJEKTY KONKURSOWE	44
4.3. PROGRAMY REALIZOWANE W RAMACH FUNDUSZU PRACY Z „REZERWY” MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ	47
5. SIEĆ EURES	49
6. KONTROLE ZEWNĘTRZNE DZIAŁANIA URZĘDU PRACY	50
7. KADRA URZĘDU PRACY.....	50
8. PLANOWANE DZIAŁANIA URZĘDU PRACY NA 2015	52
8.1. REALIZACJA AKTYWNYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY	52
8.2. REALIZACJA AKTYWNYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY ZE ŚRODKÓW PFRON	55
8.3. USŁUGI RYNKU PRACY PLANOWANE DO REALIZACJI W 2015 ROKU	55
8.4. INNE INICJATYWY URZĘDU PRACY PLANOWANE DO REALIZACJI W 2015 ROKU	56
PODSUMOWANIE:	58

WSTĘP

Przedstawiony materiał obejmuje, zgodnie z planem pracy Rady Powiatu Cieszyńskiego na 2015 rok, informację o sytuacji na rynku pracy za rok 2014, założenia na rok 2015 oraz efektywność projektów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie.

Wszystkie działania realizowane przez urząd pracy oparte były na analizie sytuacji na lokalnym rynku pracy, co pozwoliło w ciągu roku dostosowywać realizowane projekty do potrzeb klientów. Materiał dotyczy również planu pracy Komisji Budżetu Rady Powiatu Cieszyńskiego pod nazwą „Sytuacja na rynku pracy w 2014 roku, założenia na rok 2015”. Materiał uwzględnia także istotne zmiany wprowadzone nowelizacją *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

1. STATYSTYKA

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie dysponował większą ilością środków niż w roku ubiegłym (o 16,7% wyższą w porównaniu z 2013r.). W związku z tym, aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu objęto **2 460 osób**, co w porównaniu z rokiem ubiegłym stanowi **wzrost o 178 osób**. W ramach pomocy dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy **729 osób bezrobotnych** mogło zdobyć niezwykle cenne umiejętności poruszania się w realnym środowisku pracy odbywając staż, a 18 osób skorzystało z bonów stażowych (nowej formy wsparcia). Aktywizacja była również prowadzona poprzez udzielanie wsparcia dla osób bezrobotnych chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą. Zastosowano instrument w postaci jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, które umożliwiły **samozatrudnienie 281 osobom bezrobotnym**. To wyjątkowo duża aktywizacja w zakresie wspierania przedsiębiorczości. Na subsydiowanych stanowiskach pracy w ramach dofinansowania do stworzenia stanowiska pracy, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, bonów zatrudnieniowych, przystąpienia do spółdzielni socjalnej oraz robót publicznych, **221 osób bezrobotnych** znalazło zatrudnienie. Ponadto osoby, które musiały nabyć nowe kwalifikacje zawodowe lub uzupełnić już posiadane kwalifikacje zostały skierowane na szkolenia. Ze szkoleń indywidualnych skorzystało **91 osób, bonów szkoleniowych 4 osoby bezrobotne**, natomiast ze szkoleń grupowych **551 osób bezrobotnych**. W sumie ze szkoleń skorzystało **646 osób bezrobotnych**. Dla naszych klientów świadczone były również usługi kluczowe na rynku pracy tj. pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, które nabrały nowego wymiaru ze względu na wprowadzoną funkcję doradcy klienta.

Realizując programy aktywizacji zawodowej w istotny sposób wspieramy rynek pracy. Ważne jest uzyskiwanie efektywności prowadzonych działań, dlatego każda z form aktywizacji jest odpowiednio monitorowana. Takie formy jak tworzenie miejsc pracy czy przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dają praktycznie 100 % efektywności. Warto również zwrócić uwagę na wymierny wpływ stosowanych instrumentów rynku pracy na funkcjonowanie podmiotów gospodarczych na terenie naszego powiatu. Dzięki zakupom towarów i usług sfinansowanych ze środków Funduszu Pracy i współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON następuje pobudzenie lokalnej gospodarki, a co za tym idzie zwiększenie dochodów powiatu z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych.

Każda z form aktywizacji jest zróżnicowana pod względem efektywności, gdyż adresowana

jest do różnych grup odbiorców, w tym do osób długotrwale bezrobotnych oraz osób korzystających z pomocy społecznej, a więc takich które mają dodatkowe problemy z wejściem lub powrotem na rynek pracy. W 2014 roku nastąpiła istotna zmiana w pracy urzędu, gdyż zmieniły się zapisy ustawy dotyczące sposobu obsługi osób bezrobotnych oraz zmieniła się podstawa udzielania wsparcia, tj. wprowadzono profilowanie pomocy.

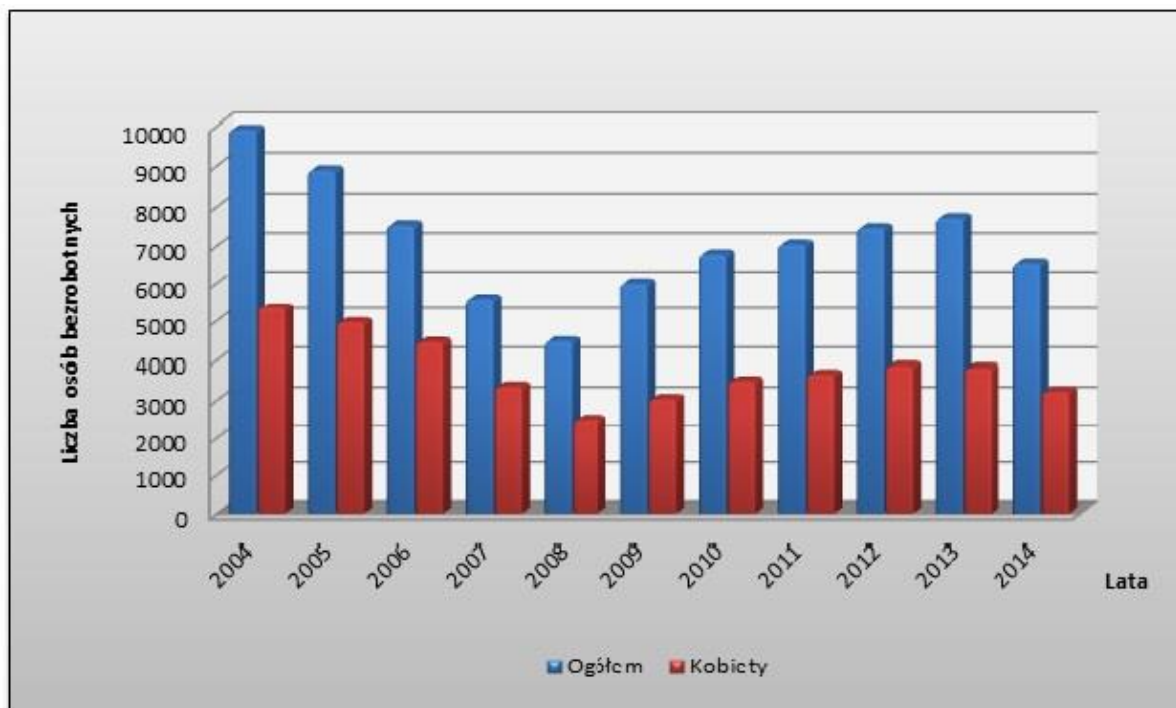
1.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

W roku 2014 stopa bezrobocia w powiecie cieszyńskim **spadła do poziomu 9,5 %**, od 2010 roku zanotowano **spadek o 0,8 punktu procentowego**. Na koniec 2014 roku 9,5% ogółu osób aktywnych zawodowo pozostawało bez pracy.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w latach 2004– 2014

ROK	POLSKA	POWIAT CIESZYŃSKI
2004	19,1 %	15,5 %
2005	17,6 %	14,3 %
2006	14,9 %	12,2 %
2007	11,4 %	9,3 %
2008	9,5 %	7,3 %
2009	11,9 %	9,2 %
2010	12,3 %	10,3 %
2011	12,5 %	10,2 %
2012	13,4 %	10,8 %
2013	13,4 %	11 %
2014	11,5 %	9,5 %

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2004 – 2014

W grudniu 2014 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało **6 549 osób**, co stanowiło **spadek o 1162** osoby bezrobotne w stosunku do grudnia 2013 roku. W ciągu całego 2014 roku najwięcej osób pozostających w ewidencji osób bezrobotnych było w lutym (8 251 osób) natomiast najmniej w grudniu (6 549 osób).

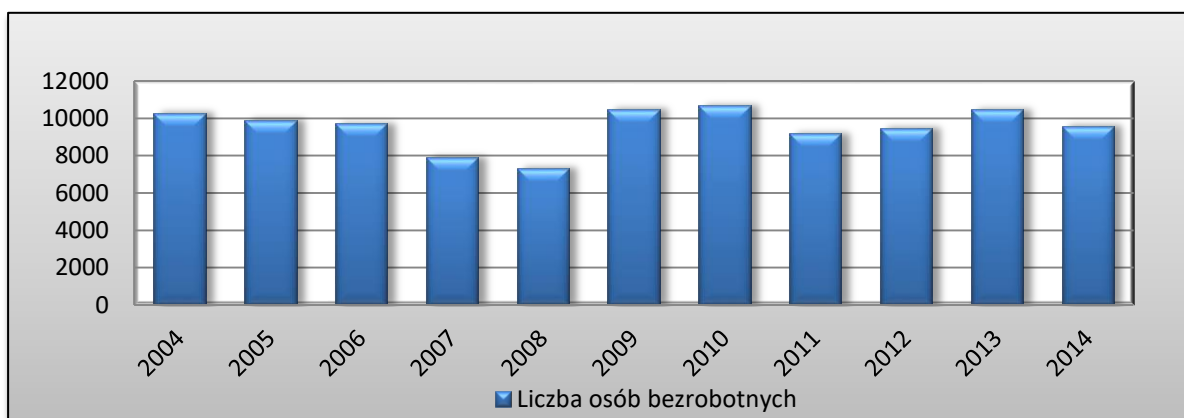
Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2014 roku

	2014											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
OGÓŁEM	8168	8251	8092	7630	7200	6963	6848	6634	6761	6749	6745	6549
KOBIETY	3998	3995	3915	3691	3491	3422	3417	3355	3388	3379	3361	3219

W ciągu 2014 roku można było zaobserwować wyraźny spadek poziomu bezrobocia. Od lutego do sierpnia liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z miesiąca na miesiąc spadała. W miesiącu wrześniu ilość osób bezrobotnych nieznacznie wzrosła o 127 osób. W kolejnych miesiącach utrzymywała się tendencja spadkowa, osiągając w grudniu najniższy poziom **6 549** osób bezrobotnych,

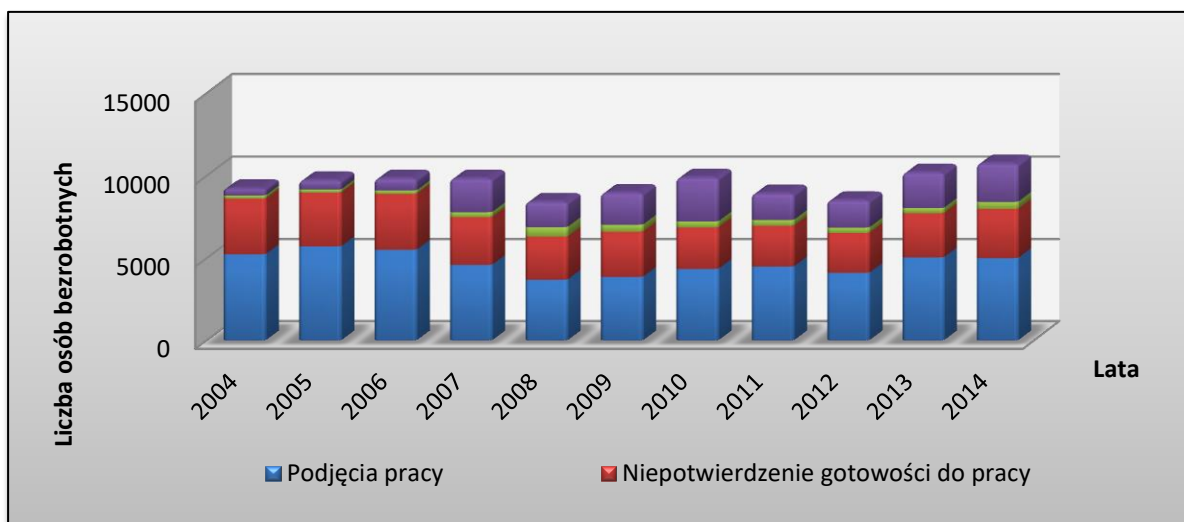
Na podstawie tabeli nr 2 można zaobserwować, iż stosunek bezrobotnych kobiet do liczby mężczyzn w 2014 roku nie jest silnie zróżnicowany: 49,2 % kobiet do 50,8 % mężczyzn (dane z grudnia 2014). Podobnie jak w latach ubiegłych nie występuje wyraźne zróżnicowanie pod względem płci w ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych – ten trend utrzymuje się od lat. Oznacza to, że zarówno kobiety, jak i mężczyźni mają, na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy, problemy z czasowym lub długotrwałym bezrobociem.

Wykres 2. Liczba rejestracji osób bezrobotnych w latach 2004 – 2014

Najwięcej rejestracji dokonanych w 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zanotowano w styczniu (**1 075 osób**), październiku (**1 068 osób**) i wrześniu (**1 041osób**), natomiast najmniej w czerwcu (597 osób) i sierpniu (609 osób). Na przestrzeni całego roku **9 591** osób podjęło decyzję o rejestracji w urzędzie pracy, czyli przeciętnie około **799 osób miesięcznie**. Ilość rejestracji w stosunku do 2013 roku **zmniejszyła się o 875 osób**.

Wykres 3. Liczba wyłączonych osób bezrobotnych z ewidencji w latach 2004 – 2014

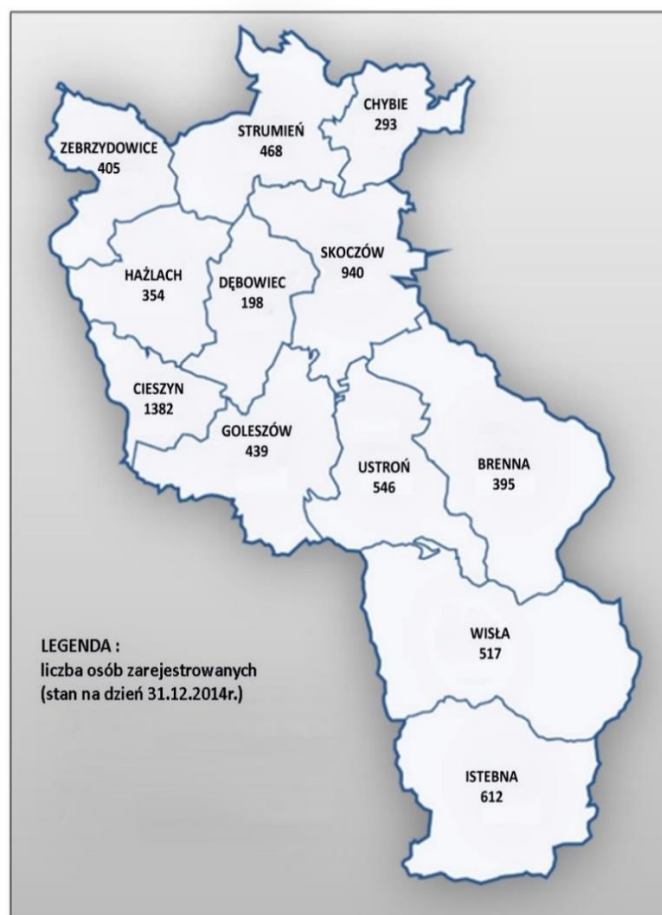

W 2014 roku z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączono 10 753 osoby** (o **547 więcej** niż w 2013 roku). Głównym powodem wyrejestrowań było podjęcie pracy – **5 014** osób oraz niezgłoszenie się w wyznaczonym terminie i niepowiadomienie do 7 dni o przyczynie niestawiennictwa – **2 990** osób (o 297 osób więcej niż w 2013 roku). W 2014 roku wzrosła liczba osób dobrowolnie rezygnujących ze statusu bezrobotnego i wyniosła **429** osób (w 2013 roku – 311). Najbardziej reprezentowaną grupą osób wyłączanych z ewidencji są te, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy - **157** osób. Pracodawcy jednak często zwracają uwagę na problem osób bezrobotnych, które zgłaszając się na rozmowę o pracę, tak naprawdę szukają sposobu na uniknięcie zatrudnienia. Wpisy w skierowaniach do pracy nie zawsze wskazują, iż osoba bezrobotna faktycznie odmówiła podjęcia pracy. Rezygnując z usług urzędu bądź nie zgłaszając w wyznaczonym terminie, bezrobotni dobrowolnie pozbawiają się przysługujących im praw. Nie mogą uczestniczyć w organizowanych i finansowanych przez urząd szkoleniach zawodowych oraz korzystać z subsydiowanych form zatrudnienia (prac interwencyjnych, robót publicznych, staży, przygotowania zawodowego dorosłych). Osoby te jednak nadal pozostają bez pracy i powiększają rozmiary bezrobocia ukrytego. Z drugiej strony często do urzędu nie zgłaszają się osoby wyjeżdżające i takie, które podejmują pracę, jednak nie informują urzędu o tym fakcie. Przy kolejnych rejestracjach okazuje się dopiero jaka była rzeczywista przyczyna utraty statusu. Dodatkowo zwiększa to nakłady pracy w zakresie wydawania decyzji uchylających i korekt składek do ZUS. Do grupy osób wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych z innych przyczyn należą m.in. osoby nabywające uprawnienia emerytalno-rentowe bądź prawo do świadczenia przedemerytalnego, a także osoby bezrobotne, które podjęły studia w trybie stacjonarnym. Na przestrzeni 2014 roku łącznie z w/w przyczyn wyłączono 2 163 osoby, co stanowi wzrost o 164 osoby w porównaniu z rokiem 2013.

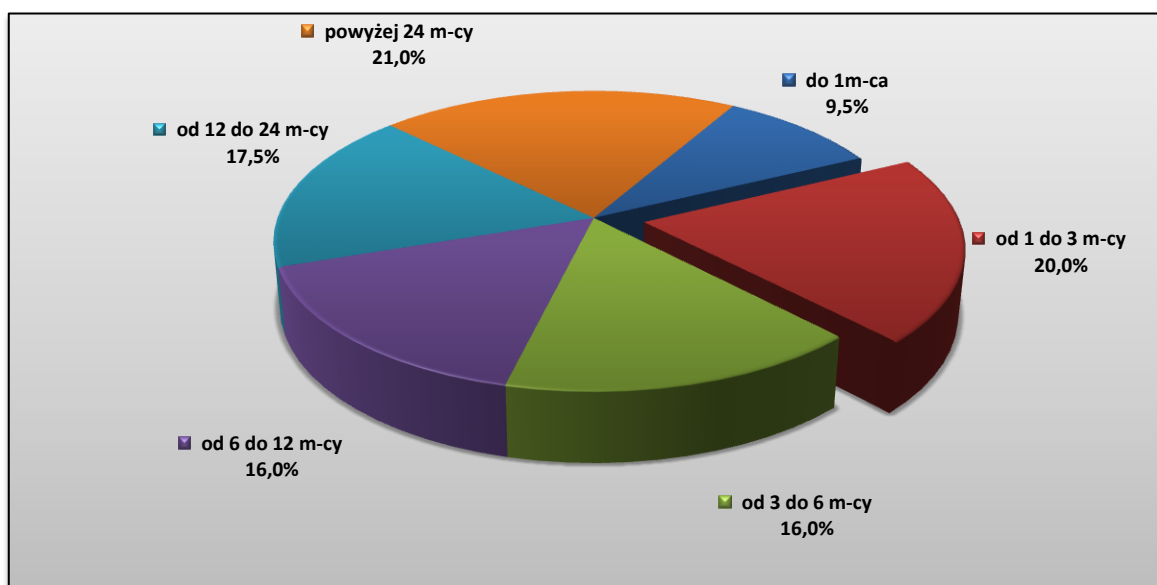
Podsumowując w roku 2014 zarejestrowało się **9 591 osób**, a wyłączonych z ewidencji zostało **10 753 osoby**. Zarówno napływ osób rejestrujących się w poszczególnych miesiącach roku, jak i odpływ bezrobotnych wiąże się z wydaniem decyzji administracyjnych i ogólną obsługą. Liczby określające przepływ klientów korzystających z usług urzędu pracy odzwierciedlają ilość wykonywanej przez pracowników pracy.

1.2. STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE CIESZYŃSKIM

Rysunek 1. Liczba osób zarejestrowanych z poszczególnych gmin powiatu

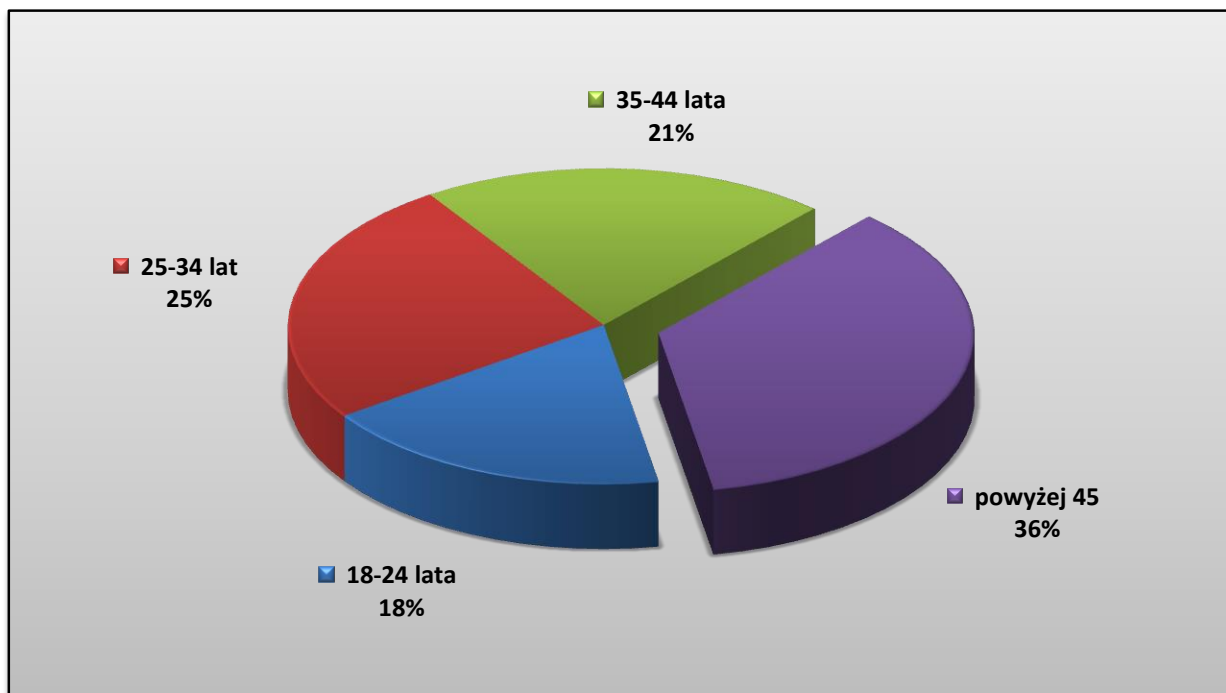
Wykres 4. Osoby bezrobotne zarejestrowane wg czasu pozostawiania bez pracy

W 2014 roku osoby bezrobotne podzielone ze względu na okres pozostawania bez zatrudnienia tj. od 3 do 6 miesięcy, od 6 do 12 miesięcy, od 12 do 24 miesięcy, charakteryzują się podobnym udziałem procentowym. Jednakże na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować pewne zmiany w wyżej wymienionych strukturach. Grupa osób zarejestrowana w okresie do 3 miesięcy od kilku lat utrzymuje się na dość wysokim poziomie (20% osób bezrobotnych). Udział osób zarejestrowanych w okresie od 3 do 6 miesięcy oraz od 6 do 12 miesięcy w ciągu ostatnich czterech lat zmniejszał się – odsetek osób stanowił odpowiednio po 18% w 2013r., a w roku 2014 spadł do poziomu 16%. Niepokojąca jest sytuacja osób bezrobotnych pozostających w rejestrze urzędu powyżej 12 miesięcy, co grozi długotrwałym bezrobociem. Grupa ta powiększyła się łącznie o 4,5 (punkty procentowe) w stosunku do 2013 roku, udział osób bezrobotnych długotrwale w 2014 roku wynosił 17,5% dla osób zarejestrowanych w okresie od 12 do 24 miesięcy i 21% zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy. Długoterminowe pozostawanie bez pracy jest często skutkiem czynników strukturalnych, takich jak niskie kwalifikacje zawodowe i ich niedostosowanie do aktualnych potrzeb rynku pracy. Kłopot stanowi także brak mobilności osób poszukujących pracy i zjawisko pracy „na czarno”. Stanowi to trudną do pokonania barierę i powoduje problemy, z jakimi muszą stykać się osoby dotknięte bezrobociem. Osoby długotrwale bezrobotne stanowią szczególną grupę, która wymaga nie tylko szerszej i dłuższej ścieżki aktywizacji, ale i większych nakładów finansowych.

Najmniej liczną grupę w 2014r. stanowiły osoby zarejestrowane do miesiąca, tj. 9,5%. Wskaźnik ten od lat pozostaje na podobnym poziomie co świadczy, że ta grupa osób dobrze radzi sobie na rynku pracy. Osoby, które do 1 miesiąca podejmują pracę, tak naprawdę nie potrzebują aktywizacji zawodowej, są jedynie zainteresowane ofertą pracy lub informacją zawodową. Wzrost o 0,5 punktu procentowego w stosunku do 2013 świadczy o poprawie ogólnej sytuacji na rynku pracy.

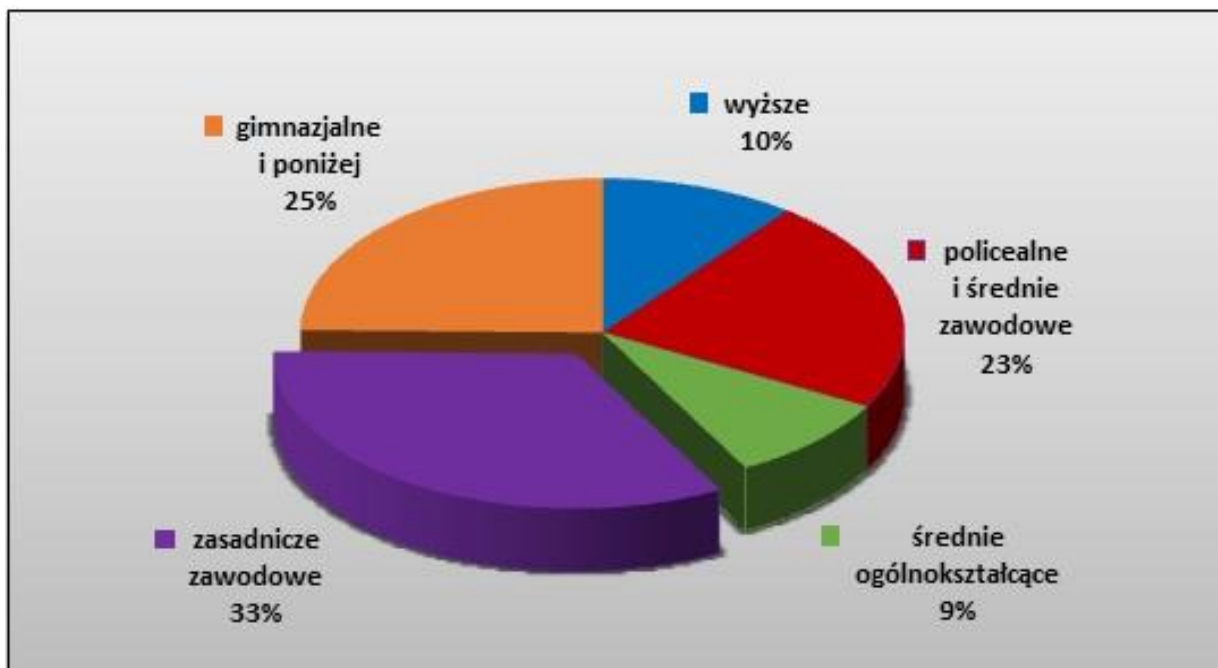
Wykres 5. Osoby bezrobotne zarejestrowane wg wieku

W 2014 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby powyżej 45 roku życia (2 327 osób). Osoby te stanowią aż 36% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych (o 3 punkty procentowe więcej niż w 2013r.) Należy również podkreślić, że liczba osób zarejestrowanych z powyższej grupy co roku wzrasta, co ma silny związek z trudną sytuacją tych osób na rynku pracy oraz wydłużeniem wieku emerytalnego. Drugą pod względem liczebności grupę osób zarejestrowanych stanowią osoby od 25 do 34 roku życia (1 661 osób). Młodzież w wieku od 18 do 24 lat znalazła się na ostatnim miejscu i w 2014 roku były to 1 183 osoby, co w porównaniu z rokiem ubiegłym stanowi spadek o 2 punkty procentowe. Warto zaznaczyć, iż jedną z wielu przyczyn bezrobocia wśród młodych osób jest problem niedopasowania kompetencyjnego do oczekiwań pracodawców, dotyczy to zarówno niedopasowania w zakresie wiedzy uzyskanej w toku kształcenia jak i praktycznych umiejętności ukształtowanych na kolejnych etapach edukacji.

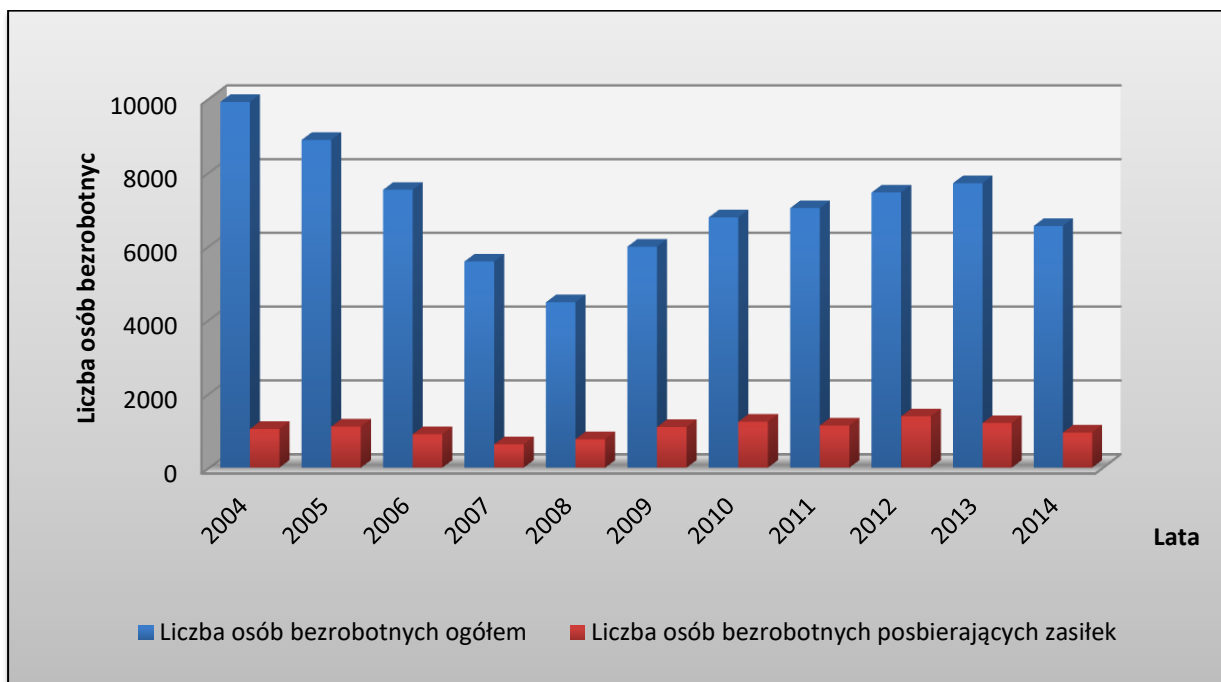
Dodatkowo wartym zannotowania jest jednak fakt, iż ogólny rozkład procentowy osób z poszczególnych kategorii wiekowych pozostaje stały i w porównaniu do ostatnich czterech lat nie uległ znaczącym zmianom. Każda z grup wiekowych na rynku pracy napotyka na odmienne bariery. Często są one wynikiem ukształtowanych stereotypów. W związku z tym programy realizowane w urzędzie pracy mają także na celu zmianę schematów społecznych i promowanie równości szans w zatrudnieniu.

Wykres 6. Osoby bezrobotne zarejestrowane wg wykształcenia

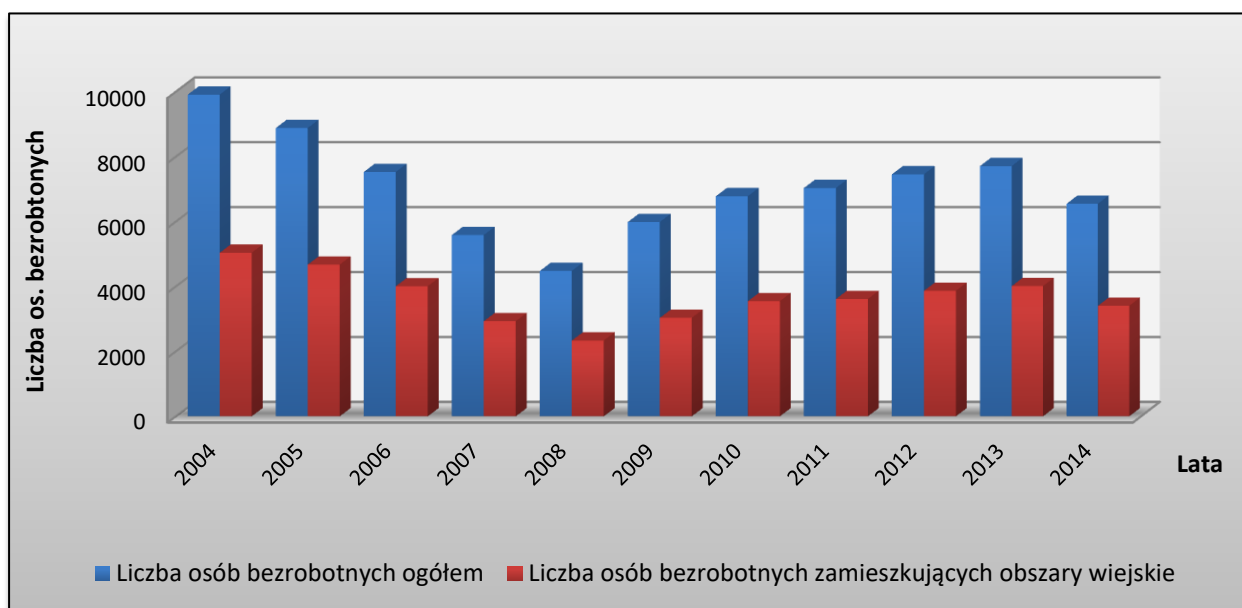
Wyznacznikiem pozycji na rynku pracy, a tym samym szans bezrobotnych na znalezienie pracy jest między innymi poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego. Struktura osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie na przestrzeni ostatnich czterech lat nie uległa znaczącym zmianom. W 2014 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym – 33%, osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 25% oraz policealnym i średnim zawodowym – 23%. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym stanowi 10% ogółu bezrobotnych. Nie zmienił się odsetek osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – 9%. Różnice w grupach wg wykształcenia to 1% w stosunku do danych z 2013r. Głównym problemem rynku pracy jest niedopasowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do wymagań stawianych kandydatom do pracy przez ich potencjalnych pracodawców oraz brak rozpoznania przyszłych potrzeb kadrowych pracodawców. Problemem jest również brak reakcji na zmiany i brak mobilności na rynku pracy. Potwierdza to także, iż na rynku pracy obecnie poszukiwani są specjaliści. Sam fakt uzyskania dyplomów lub ukończenia edukacji, nie gwarantuje zatrudnienia. Ważne są także praktyczne umiejętności oraz gotowość do zmian.

Wykres 7. Liczba osób pobierających zasiłek w latach 2004 – 2014

W grudniu 2014 roku liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych wyniosła **949** osób, co stanowi 14,5% ogółu osób zarejestrowanych – dla porównania w roku 2013 uprawnionych do pobierania zasiłku było **1 207** osób.

Wykres 8. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie w latach 2004-2014

Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi od wielu już lat oscyluje wokół 50% ogółu wszystkich bezrobotnych. W 2014 roku odsetek wyniósł 52% (w 2013r. - 52%, w 2012r. – 52%). Należy jednak zaznaczyć, iż nie są znane prawdziwe rozmiary bezrobocia na wsi, gdyż

osobom posiadającym powyżej 2 ha gruntów przeliczeniowych nie przysługuje prawo do zarejestrowania się w urzędzie pracy, jako osoby bezrobotne. Osoby te tworzą tzw. ukryte bezrobocie, natomiast w przypadku rzeczywistego szukania pracy poza gospodarstwem, mogą uzyskać status poszukującego pracy.

Tabela 3. Najczęściej występujące zawody wśród osób bezrobotnych w 2014 roku

Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych
Bez zawodu	547
Sprzedawca	486
Kucharz	191
Technik ekonomista	182
Murarz	150
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	131
Krawiec	126
Robotnik gospodarczy	120
Ślusarz	110
Cukiernik	102
Mechanik pojazdów samochodowych	99

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2014 roku ponad 8,4% stanowią osoby bez zawodu czyli osoby, które posiadają wykształcenie gimnazjalne, podstawowe lub średnie ogólnokształcące i do tej pory nie pracowały. Do powyższej grupy należą również osoby, które nie dostarczyły do urzędu pracy dokumentów potwierdzających posiadane kwalifikacje bądź doświadczenie zawodowe (świadcstwa szkolne, świadectwa pracy czy zaświadczenia o ukończonych kursach lub szkoleniach). Drugą grupę zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowią osoby w zawodzie sprzedawcy. Stanowią one 7,4% ogółu osób zarejestrowanych mimo, iż jest wciąż duże zapotrzebowanie na tego typu pracowników.

1.3. OSOBY BEZROBOTNE BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Znowelizowana *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oprócz wprowadzenia profili pomocy indywidualnie określających zakres form pomocy dla każdej osoby bezrobotnej, zmienia również katalog określający osoby bezrobotne w szczególnej

sytuacji na rynku pracy. W porównaniu do stanu prawnego sprzed nowelizacji katalog ten został znacznie zawężony w zakresie kwalifikacji, doświadczenia i wykształcenia, natomiast rozszerzony o wszystkie osoby bezrobotne posiadające co najmniej 1 dziecko oraz o osoby bezrobotne od 25 do 30 roku życia (art. 49 *Ustawy*). Osoby bezrobotne pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią grupę docelową w przypadku uruchamianych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej rezerw finansowych i przygotowywanych przez pracowników Powiatowego Urzędu Pracy programach specjalnych.

Katalog osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- osoby bezrobotne do 30 roku życia;
- osoby bezrobotne długotrwale;
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia;
- osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej;
- osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- osoby bezrobotne niepełnosprawne.

W myśl znowelizowanej *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* kluczowe znaczenie w indywidualnej pracy doradcy klienta z osobą bezrobotną ma ustalony profil pomocy. W dniu rejestracji zostaje wyznaczony osobie bezrobotnej termin zgłoszenia się do doradcy klienta w celu ustalenia profilu pomocy oraz ustalenia w drodze porozumienia, indywidualnego skutecznego sposobu powrotu na rynek pracy osoby bezrobotnej. W trakcie spotkania z doradcą klienta osoba bezrobotna odpowiada na pytania z ankiety przygotowane przez MPiPS, po ukończeniu której ustalony zostaje profil pomocy stanowiący punkt wyjścia do indywidualnej pracy doradcy klienta z osobą bezrobotną. W znowelizowanej *Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* ustalony profil pomocy literalnie określa jakie formy pomocy osobie bezrobotnej może zaproponować doradca klienta. W oparciu o ustalony profil pomocy doradca klienta i osoba bezrobotna wspólnie opracowują plan działań, które pozwolą w najbardziej efektywny sposób pomóc osobie bezrobotnej znaleźć zatrudnienie. Najtrudniejszym klientem urzędu pracy jest osoba bezrobotna z ustalonym III profilem pomocy, zarówno ze względu na ustawowe ograniczenia zakresu możliwych do zastosowania środków jak i ze względu na specyfikę grupy osób, które uzyskały profil III. Do profilu III należą osoby bezrobotne najbardziej oddalone od rynku pracy: w wieku przedemerytalnym, chcące korzystać ze środków pomocy społecznej, zatrudnione na „czarno”, z problemami natury psychicznej, uzależnione od używek oraz które zarejestrowały się wyłącznie z powodu świadczeń zdrowotnych. Dla osób w profilu III

doradcy klienta stosują specjalne formy pomocy takie jak: PAI, programy specjalne, praca w spółdzielni socjalnej czy skierowanie do zatrudnienia subsydiowanego. Osoby bezrobotne z ustalonym III profilem pomocy stanowią ok. 23,5% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie. Dane te ulegają zmianie, gdyż na bieżąco ustalane są profile pomocy.

❖ Sytuacja osób niepełnosprawnych

Wśród osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie wyróżniamy dwie grupy: osoby bezrobotne oraz osoby poszukujące pracy (tj. osoby, które uzyskują świadczenia z tytułu orzeczonego stopnia niepełnosprawności).

Na koniec 2014 roku zarejestrowane były 482 osoby niepełnosprawne (o 54 mniej niż przed rokiem) i 105 osób poszukujących pracy (o 9 osób mniej niż w roku ubiegłym) z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

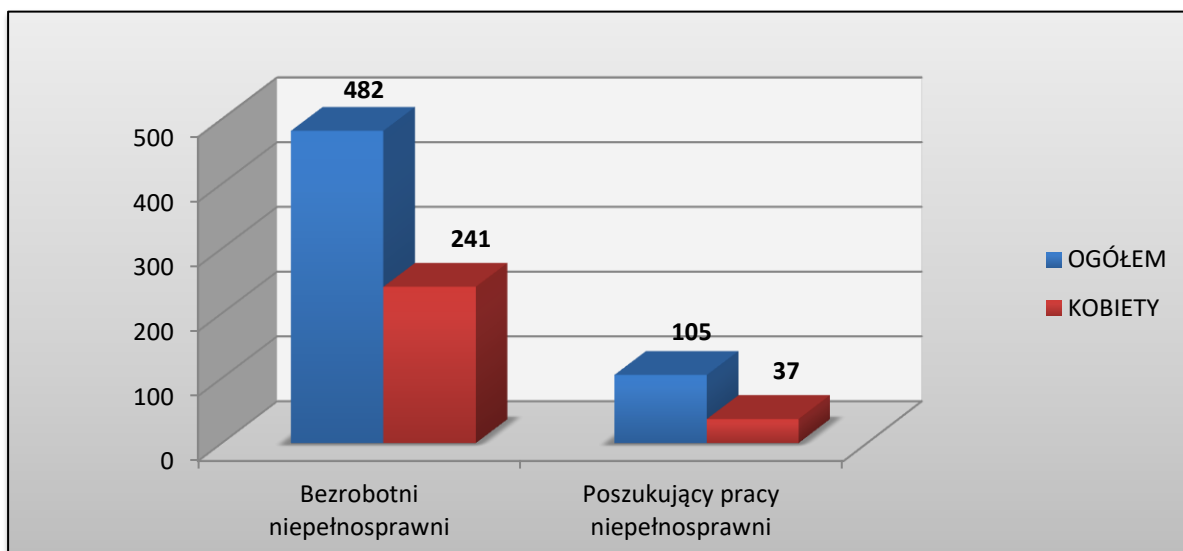
Podział osób niepełnosprawnych wg stopnia niepełnosprawności:

Ustalane są trzy stopnie niepełnosprawności orzekane przez dwa organy tj. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

- znaczny lub całkowita niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji;
- umiarkowany lub całkowita niezdolność do pracy;
- lekki lub częściowa niezdolność do pracy.

Orzeczenie lekarza orzecznika ZUS i orzeczenie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności traktowane są na równi. Niestety wciąż istnieje przekonanie, iż taki zapis w orzeczeniach eliminuje osoby z zatrudnienia. Ważne jest przypominanie o fakcie, iż zdolność do pracy określa uprawniony lekarz medycyny pracy. Na koniec 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych było 7 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (2013r. – 8 osób), 113 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (2013r. - 120 osób) oraz 362 osoby bezrobotne z lekkim stopniem niepełnosprawności (2013r. - 408 osób). Natomiast wśród osób poszukujących pracy zarejestrowanych było 19 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (2013r.-18 osób), z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności 53 osoby (2013r. - 64 osoby) oraz 33 osoby z orzeczoną lekkim stopniem niepełnosprawności (2013r.-32 osoby). Zarejestrowane osoby niepełnosprawne, które posiadają status osoby bezrobotnej stanowią niespełna **7,4%** ogółu bezrobotnych. Wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych liczba kobiet jak i mężczyzn jest wyrównana, gdzie kobiety stanowią 50% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych. Natomiast wśród osób poszukujących pracy mężczyźni stanowią 64,8% ogółu tej grupy.

Wykres 9. Podział osób niepełnosprawnych ze względu na płeć

W 2014 roku ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) sfinansowano:

- staż dla **10** osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (w ramach zadania dotyczącego finansowania wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy), dysponowano kwotą **75 100,00 zł**;
- rozpoczęcie działalności dla **7** osób niepełnosprawnych (środki na podjęcie działalności gospodarczej), dysponowano kwotą **191 653,00 zł**;
- zwrot kosztów wyposażenia **1** stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, wydano kwotę **28 764,00 zł**;

Łącznie środki PFRON wynosiły 295 517,00 zł.

Osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie są objęte kompleksową pomocą, co wpisuje się w zmiany wynikające z nowelizacji *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w zakresie roli doradcy klienta. Stanowiska do obsługi osób niepełnosprawnych, gdzie zatrudnione są 2 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy, znajdują się w oddzielnym pomieszczeniu na parterze budynku i umożliwiają załatwienie wszystkich spraw dotyczących poszukiwania pracy w jednym miejscu. Doradcy klienta będący do dyspozycji osób niepełnosprawnych, realizują również zadania finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie. Osoby niepełnosprawne są informowane m.in. o różnych formach zatrudnienia (w tym samozatrudnienia) oraz o możliwości odbycia stażu czy też podniesienia kwalifikacji zawodowych. W ramach poradnictwa zawodowego

i informacji zawodowej osoby niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy doradcy zawodowego w radzeniu sobie z problemami na rynku pracy (zarówno indywidualnie, jak i grupowo). Taki sposób przyjmowania osób niepełnosprawnych jest zgodny ze standardami europejskimi, jednak urząd nie spełnia warunków w zakresie likwidacji bariery architektonicznych.

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych jest szeroko promowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, tak by coraz więcej firm tworzyło nowe miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych, pełnosprawnych w pracy. Pracodawcy, zainteresowani uzyskaniem pomocy w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, mogą również otrzymać kompleksową informację w tym zakresie na wyodrębnionych stanowiskach do obsługi osób niepełnosprawnych.

Osoby posiadające status osoby niepełnosprawnej najczęściej zatrudniane są w zakładach pracy chronionej oraz na stanowiskach tworzonych lub współfinansowanych ze środków PFRON, jak również przez pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, którzy są obowiązani do miesięcznych wpłat na PFRON, chyba że osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%. Nie bez znaczenia dla pracodawców jest również możliwość uzyskania dofinansowania do wynagrodzeń zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych, udzielanego przez PFRON (szczegółowe informacje na stronie internetowej: www.pfron.org.pl).

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie promuje zatrudnienie osób z niepełnosprawnością i zatrudnia 4 osoby niepełnosprawne (6% wszystkich pracowników urzędu).

2. NOWELIZACJA USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

Dla Powiatowego Urzędu Pracy rok 2014 był rokiem zmian w związku z wejściem w życie nowelizacji *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Znowelizowana ustawa zmienia koncepcję usług świadczonych osobom bezrobotnym i nakłada na pracowników urzędu pracy nowe obowiązki. Nowego znaczenia nabrały usługi aktywizacyjne polegające na bliskiej współpracy z osobą bezrobotną, szukaniu w sposób twórczy indywidualnych rozwiązań dla osoby bezrobotnej oraz pozyskiwaniu środków finansowych na realizację programów aktywizacyjnych. Niezwłocznie po rejestracji ustala się dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy. Do każdego profilu pomocy zostały określone możliwe do zastosowania formy pomocy:

Profil I: pośrednictwo pracy, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe, szkolenia, dofinansowanie do podjęcia działalności gospodarczej, świadczenie aktywizacyjne, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon szkoleniowy oraz bon zasiedleniowy.

Profil II: usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja.

Profil III: Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Ustawodawca wprowadził **10 nowych instrumentów rynku pracy**, co wymagało opracowania procedur oraz przygotowania stosownych formularzy.

W celu poprawy sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których ustalono III profil pomocy, w znowelizowanej ustawie wprowadzono możliwość objęcia tych osób **Programem Aktywizacja i Integracja (PAI)**.

W art. 91 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* ustawodawca wprowadził funkcję doradcy klienta. Pojawienie się nowej funkcji wraz z wynikającymi z niej nowymi obowiązkami spowodowało konieczność reorganizacji pracy urzędu, przeszkolenia kadry oraz zmiany zakresów obowiązków. Do zadań doradcy klienta należy:

- stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w szczególności ustalanie profilu pomocy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie – doradca klienta indywidualnego;
- stała współpraca z pracodawcą w zakresie pomocy określonej w ustawie, w szczególności ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników i pozyskiwanie ofert pracy w ramach pośrednictwa pracy oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie – doradca klienta instytucjonalnego.

3. PROGRAMY REALIZOWANE W CELU AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

3.1. ZADANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CIESZYNIE

Zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy zostały sprecyzowane w art. 9 *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 149).

Zadania, o których mowa w w/w artykule są wykonywane przez Powiatowe Urzędy Pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

Do zadań samorządu powiatu realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie należą między innymi:

- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- rejestrowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy będących mieszkańcami poszczególnych gmin;
- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie i złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grupowymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków i innych świadczeń z tytułu bezrobocia;
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy poprzez pośrednictwo i poradnictwo zawodowe;
- udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy, stosowania usług i instrumentów rynku pracy, w szczególności organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, realizacji programu PAI oraz zatrudnienia socjalnego;
- realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami;
- wydawanie z upoważnienia Starosty decyzji administracyjnych.

Każda osoba bezrobotna ma obowiązek zgłaszania się w Powiatowym Urzędzie Pracy co 60 dni. W trakcie rozmowy doradca klienta uzgadnia z osobą bezrobotną sposób dalszej aktywizacji przy pomocy usług i instrumentów rynku pracy będących w dyspozycji urzędu. Oprócz tego doradca klienta ustala profil pomocy dla każdej nowo rejestrującej się osoby bezrobotnej, wydaje skierowania do pracodawców na rozmowy kwalifikacyjne, kieruje na szkolenia, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne i inne subsydiowane formy zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie świadczy usługi nie tylko osobom bezrobotnym zarejestrowanym w urzędzie pracy, ale również wszystkim mieszkańcom powiatu np. poszukującym zatrudnienia, planującym podjęcie działalności gospodarczej, myślącym o zmianie pracy, poszukujących możliwości korzystania ze środków unijnych, szukającym pomocy w sytuacjach konfliktu z pracodawcą. Także przedsiębiorcy zasięgają informacji o możliwościach subsydiowanego zatrudnienia, szukają pomocy w przygotowywaniu

dokumentacji, korzystają z porad w zakresie prawa pracy. W urzędzie pracy mieszkańcy powiatu szukają informacji i porad wykraczających poza właściwość urzędu np. dotyczących spraw skarbowych, ubezpieczeń społecznych, świadczeń przedemerytalnych, prawa pracy, obowiązków przedsiębiorców itp. Tak więc do grupy odbiorców usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie należą mieszkańcy całego powiatu.

W 2014 roku wydano **23 925 decyzji** dotyczących statusu osób bezrobotnych i prawa do świadczeń oraz **366 postanowień**. W ramach realizowanych zadań urząd wydaje również różnego typu zaświadczenia. W 2014 roku **wydano 19 376 zaświadczeń** osobom bezrobotnym, w tym **10 484 w systemie SEPI**.

❖ **Kontynuacja współpracy z gminami powiatu cieszyńskiego**

Od 2013 roku w 12 Ośrodkach Pomocy Społecznej funkcjonuje oprogramowanie SEPI. W 2014 roku drogą elektroniczną udostępniono zaświadczenia dla **10 484** osób bezrobotnych. W grudniu 2014 roku rozpoczęto poszerzanie kanału wymiany informacji pomiędzy gminnymi ośrodkami pomocy społecznej a urzędem pracy na dwukierunkowy. Do końca 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy będzie miał dostęp do baz danych OPS-ów w zakresie informacji niezbędnych do bardziej efektywnego aktywizowania osób bezrobotnych będących pod opieką ośrodków pomocy społecznej w poszczególnych gminach za pomocą systemu SEPI. Wymiana informacji usprawni dotychczasową współpracę z OPS-ami w zakresie efektywnego wykorzystania takich instrumentów jak: prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenia, prace społecznie użyteczne i umożliwi skierowanie wsparcia do najbardziej potrzebujących osób bezrobotnych oraz aktywizowania dłużników alimentacyjnych. Od wielu lat podpisujemy z ośrodkami pomocy porozumienia służące realizacji projektów unijnych.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie współpracuje z 7 Gminnymi Centrami Informacji, które stanowią istotne ogniwo poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

3.2. USŁUGI RYNKU PRACY REALIZOWANE W CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

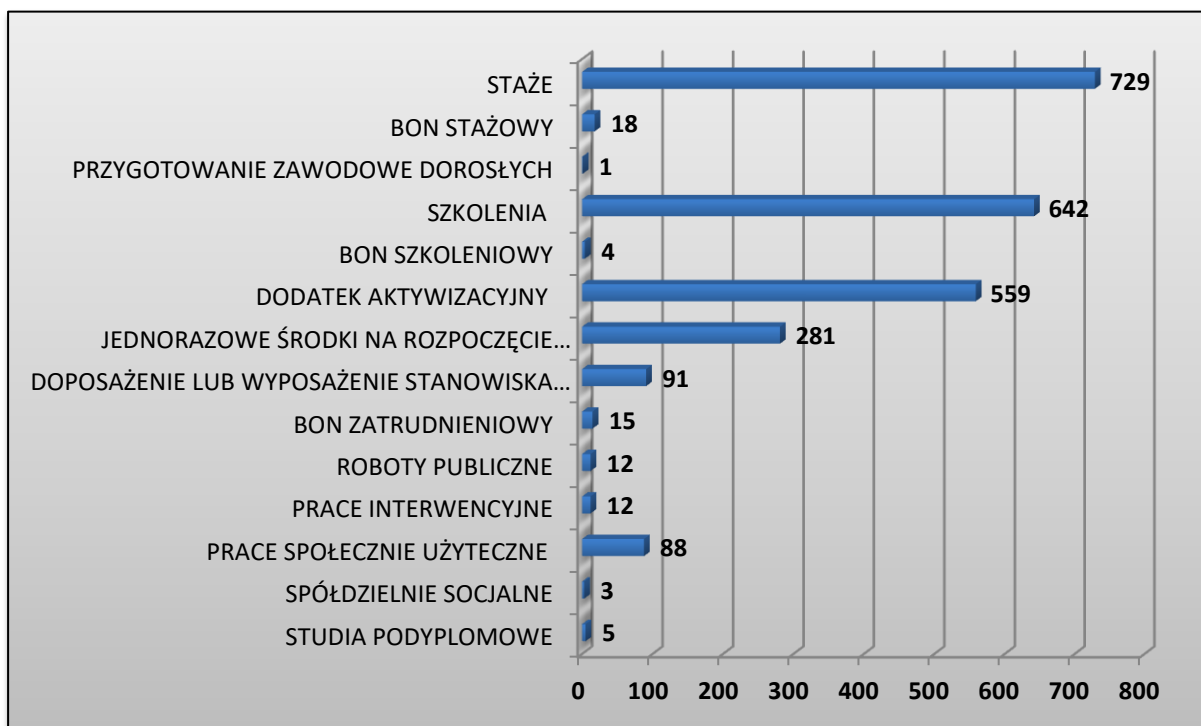
Podstawowymi usługami, zgodnie z nowelizacją *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* są:

- pośrednictwo pracy;
- poradnictwo zawodowe;
- szkolenia zawodowe.

Zgodnie z nowelizacją *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* instrumentami rynku pracy wspierającymi usługi rynku pracy są m.in.:

- staże;
- bony stażowe dla bezrobotnych do 30 roku życia;
- bony szkoleniowe dla bezrobotnych do 30 roku życia;
- dodatki aktywizacyjne;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- refundacje kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej;
- bony zatrudnieniowe;
- roboty publiczne;
- prace interwencyjne;
- prace społecznie użyteczne;
- spółdzielnie socjalne;
- finansowanie studiów podyplomowych;
- przygotowanie zawodowe dorosłych;
- bony zasiedleniowe dla bezrobotnych do 30 roku życia;
- grant na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy;
- świadczenie aktywizacyjne dla rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub sprawującego opiekę nad osobą zależną;
- refundacja składek na ubezpieczenia społeczne, za bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy;
- dofinansowanie zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia.

Wykres 10. Instrumenty i usługi aktywizujące rynek pracy w 2014r

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie dysponował kwotą na aktywizację osób bezrobotnych w wysokości **14 412 717,00 zł**, na którą złożyły się:

- środki Limitu w wysokości **11 360 300,00 zł**;
- kwota „rezerw” Ministra Pracy i Polityki Społecznej w wysokości **722 400,00 zł**;
- kwota pozyskana w ramach realizacji projektów konkursowych Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości **1 937 500,00 zł**;
- środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości **97 000,00 zł**;
- kwota środków PFRON w wysokości **295 517,00 zł**.

Jednocześnie Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie dysponował środkami na realizację pasywnych form pomocy dla osób bezrobotnych (wypłata zasiłków dla bezrobotnych, pokrycie składek ZUS osób bezrobotnych oraz dodatki aktywizacyjne) w wysokości **13 198 330,00 zł**.

Z powyższych danych wynika, iż Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w 2014 roku dysponował łącznie kwotą **27 611 047,00 zł**.

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie objął aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu **2 460 osób bezrobotnych**. Średnio miesięcznie daje to ok. 205

osób objętych aktywnymi formami. Dodając do tego średnią miesięczną liczbę ofert pracy, która wynosiła 233 stanowiska pracy i średnią miesięczną liczbę osób bezrobotnych objętych poradnictwem zawodowym - 162 osoby, możemy stwierdzić, iż miesięcznie urząd pracy różnymi formami przeciwdziałania bezrobociu **obejmował średnio 600 osób**. Aktywizacja osób bezrobotnych przebiegała z wykorzystaniem usług i instrumentów rynku pracy.

3.2.1. POŚREDNICTWO PRACY

Głównym celem pośrednictwa pracy jest zwiększenie efektywności realizowanych ofert pracy. W dalszym ciągu bardzo duży nacisk urząd pracy kieruje na usługę pośrednictwa pracy dla pracodawcy, czyli dobór kandydatów na zgłoszone miejsce pracy oraz świadczenie usług rynku pracy powiązanych z realizacją oferty np. szkolenia i poradnictwo zawodowe.

❖ Zewnętrzne pośrednictwo pracy

W 2014r. realizowana była czwarta edycja projektu „Nowa jakość - Nowe możliwości IV”, którego istotą jest program zewnętrznego pośrednictwa pracy. **W ciągu całego roku odbyły się spotkania ze 185 pracodawcami, z czego 84 pracodawców nawiązało współpracę z urzędem po raz pierwszy.** Celem zewnętrznego pośrednictwa pracy jest nawiązanie lub podtrzymywanie współpracy z lokalnymi pracodawcami, realizowane poprzez systematyczne wizyty zewnętrznych pośredników pracy u pracodawców.

❖ Pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych

Zarejestrowane osoby niepełnosprawne mogą korzystać z każdej zgłoszonej w urzędzie pracy oferty pracy. Do urzędu wpływają również oferty pracy skierowane wyłącznie dla osób niepełnosprawnych. W 2014r. zgłoszono 162 wolne miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych. Pracę podjęło 241 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (107 kobiet). Osoby z niepełnosprawnością mogą korzystać ze wszystkich ofert pracy na ogólnym rynku pracy, w związku z czym ilość podjęć pracy jest większa niż ilość ofert dedykowanych tej grupie. Jednocześnie 28 niepełnosprawnych osób bezrobotnych odbyło staże, w tym 15 kobiet.

Osoba niepełnosprawna może także skorzystać z zatrudnienia subsydiowanego - prac interwencyjnych, robót publicznych, wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy z Funduszu Pracy oraz wyposażenia stanowiska pracy z funduszu PFRON. Może również ubiegać się o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym rolniczej, na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, a także o skierowanie na staż.

❖ Oferty pracy

W ramach standardowego pośrednictwa pracy, w 2014 roku do urzędu wpłynęły oferty **na 2 794 stanowiska pracy** (łącznie z ofertami pracy w ramach stażu, przygotowania zawodowego oraz subsydiowanego zatrudnienia).

Najwięcej ofert pracy w 2014 roku wpłynęło na stanowisko sprzedawcy. Pomimo dużej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, posiadających wykształcenie umożliwiające im podjęcie zatrudnienia w tym zawodzie, pracodawcy napotykają na liczne problemy związane m.in. z faktem, iż część z tych osób, które zarejestrowały się przed laty, nie podnosi swoich kwalifikacji i tym samym nie dostosowuje ich do zachodzących na rynku zmian. Podobnie jak w latach wcześniejszych dużym zapotrzebowaniem ze strony pracodawców cieszyły się także stanowiska technika prac biurowych oraz robotnika gospodarczego. Pojedyncze oferty pracy dotyczyły stanowisk wysokokwalifikowanych oraz specjalistycznych. Pracodawcy poszukują również osób z doświadczeniem zawodowym w różnych branżach i wyższym wykształceniem.

Tabela 4. Najczęściej poszukiwane zawody w 2014 roku
(oferty „otwarte” i „zamknięte”)

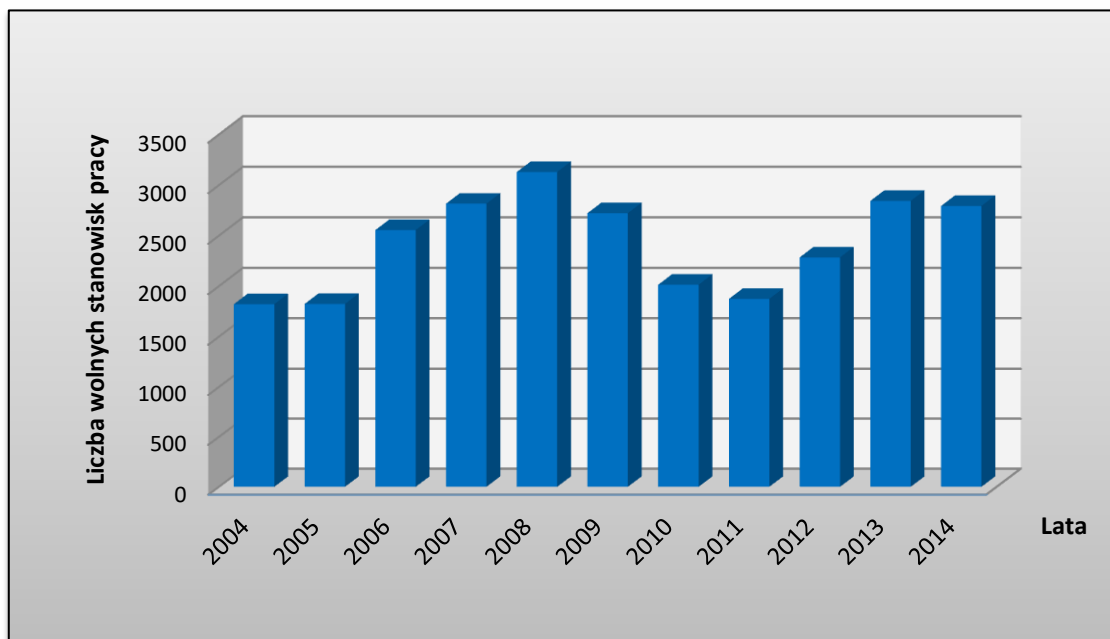
Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
Sprzedawca	254
Technik prac biurowych	148
Robotnik gospodarczy	113
Doradca klienta	107
Kelner	84
Pakowacz	82
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	78
Robotnik budowlany	72
Sprzątaczką biurowa	62
Magazynier	52
Pomoc kuchenna	52

Efektywność:

Spośród 2 794 stanowisk pracy 1 477 stanowiły stanowiska pracy na oferty „otwarte”, które podawane są do publicznej wiadomości i mogą z nich korzystać osoby bezrobotne zarejestrowane jak i niezarejestrowane w urzędzie pracy. Oferty „otwarte” zawierają dane umożliwiające identyfikację pracodawcy m.in. oferty konkursowe. Pozostałe 1 317 stanowisk

pracy to oferty „zamknięte” (w tym oferty stażowe oraz subsydiowane), które skierowane są wyłącznie do zarejestrowanych osób bezrobotnych i nie zawierają danych umożliwiających identyfikację pracodawcy. W 2014 roku do urzędu pracy zgłoszono 482 **wolne miejsca pracy** realizowane jako „oferty zamknięte” (wyłączając staże i prace społecznie użyteczne). Po skierowaniu do pracodawcy zatrudnienie podjęło 263 osoby, **co stanowi 55% skuteczności**. Stanowi to nadal wyzwanie dla każdej ze stron na rynku pracy. Z jednej strony dużo osób pozostaje bez pracy, mimo że pracodawcy poszukują kandydatów na wolne miejsca pracy. Z drugiej zaś strony nie dochodzi do zatrudnienia, gdyż poszukujący pracy mają inne wyobrażenie dotyczące zatrudnienia i wynagradzania pracowników.

Wykres 11. Liczba ofert pracy zgłoszonych w latach 2004– 2014

Zgłaszane oferty pracy to ważny element pracy urzędu, jednak średnia miesięczna ilość ofert pracy (232) jest mniejsza od średniej miesięcznej liczby wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych z powodu podjęcia pracy, która wynosi **418 osób**. Zauważyć można, że 56 % osób bezrobotnych poszukuje zatrudnienia samodzielnie. Taki sposób poszukiwania pracy jest bardzo ważnym elementem w gospodarce wolnorynkowej. Z drugiej jednak strony oznacza, iż część pracodawców korzysta również z innych skutecznych metod rekrutacji pracowników. To ważna informacja dla osób szukających pracy, tj. „*nie ma jednego złotego środka*”, trzeba szukać pracy wszystkimi dostępnymi metodami i robić to na pełny „*etat*”. Dane te potwierdzają jak dobry efekt dają świadczone przez urząd usługi poradnictwa zawodowego, szkoleń oraz informacji zawodowej.

W zakresie realizacji ofert pracy wydawane są także informacje Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestr bezrobotnych i poszukujących pracy. W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie wydano 30 takich informacji.

3.2.2. PORADNICTWO ZAWODOWE

Usługa poradnictwa zawodowego skierowana jest głównie do osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i polega przede wszystkim na pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia, odpowiedniego szkolenia czy kierunku kształcenia. Doradcy zawodowi wspierają też lokalnych pracodawców w doborze kandydatów do stanowiska pracy zajmując się wstępną rekrutacją. W ramach poradnictwa zawodowego rozróżnia się poradnictwo indywidualne oraz grupowe, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy i poradnictwo zawodowe dla pracodawców.

❖ Poradnictwo indywidualne

W ramach poradnictwa indywidualnego w roku 2014 udzielono wsparcia indywidualnego łącznie **1 944 osobom** zarejestrowanym i niezarejestrowanym w tym:

- **porad indywidualnych** udzielono **1 536 osobom** bezrobotnym i poszukującym pracy,
- **indywidualnej informacji zawodowej** udzielono **408** osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i niezarejestrowanym, które potrafią samodzielnie radzić sobie na rynku pracy, ale potrzebują informacji niezbędnych do realizacji planów zawodowych udzielanej przez doradców.

- **Program „Aktywni i Odpowiedzialni”**

Program skierowany jest do dłużników alimentacyjnych, którzy objęci zostali pośrednictwem pracy, doradztwem zawodowym oraz programami rynku pracy. Głównym celem programu, poprzez częsty kontakt z urzędem pracy jest zwiększenie motywacji osób bezrobotnych do działania, a co za tym idzie, szybszy powrót na rynek pracy. Programem w 2014r. objętych zostało **27 osób** posiadających zadłużenie alimentacyjne i udzielono łącznie 18 porad zawodowych, 5 osób zostało skierowanych na szkolenie zawodowe, a 1 osoba wzięła udział w poradzie grupowej. Dodatkowo 5 osób zostało skierowanych na prace społecznie użyteczne, 3 na roboty publiczne, a 2 na staż. Spośród osób z zadłużeniem alimentacyjnym 14 podjęło zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

- **Program „Wspólny Cel”**

Program przewiduje poradnictwo dla bezrobotnych małżeństw zarejestrowanych w urzędzie pracy. Osoby uczestniczące w programie objęto poradnictwem zawodowym oraz innymi aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu. Celem programu było rozpoznanie rzeczywistego problemu zawodowego uczestniczących w programie **26 par**, a tym samym pomoc w podjęciu zatrudnienia przynajmniej przez jednego z małżonków. Szkolenia zawodowe rozpoczęło 20 osób, 2 osoby rozpoczęły staże, a 8 osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Spośród aktywizowanych, w rezultacie, 10 osób podjęło pracę, 8 osób rozpoczęło działalność gospodarczą.

- ❖ **Poradnictwo grupowe**

W 2014 roku odbyły się **33 zawodowe porady grupowe** dotyczące m.in. takich zagadnień jak przełamywania własnych barier na rynku pracy, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji i kształtowania umiejętności osobistych, przedsiębiorczości, wdrażania zmian, metod poszukiwania pracy, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, równości szans, wyboru szkolenia, czy rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych. W spotkaniach wzięło udział **314 osób zarejestrowanych** w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie.

Ponadto w 2014 roku odbyło się w sumie **39 spotkań informacyjnych**, w których wzięło udział **łącznie 169 osób bezrobotnych**. Podczas zajęć osoby zarejestrowane mogły zapoznać się ze swoimi prawami i obowiązkami oraz poznać ofertę urzędu pracy. Dodatkowo podczas zajęć przedstawiono zasady odbywania stażu, przygotowania zawodowego, szkoleń, czy skorzystania z zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych. Osoby zamierzające podjąć samozatrudnienie poznały możliwości pozyskania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej.

- **„Niezbędnik absolwenta” – całoroczny program poradnictwa zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych**

Od 2014r. oprócz szkół ponadgimnazjalnych, programem „Niezbędnik absolwenta” objęto również szkoły wyższe. W porozumieniu z pedagogami szkolnymi i opiekunami grup studenckich prowadzone były działania mające na celu przygotowywanie młodzieży do wejścia na rynek pracy. W ramach spotkań z uczniami doradcy zawodowi odwiedzili **11 szkół ponadgimnazjalnych i 2 szkoły wyższe** na terenie powiatu cieszyńskiego. W **24 przeprowadzonych zajęciach** wzięło udział **1 131 uczniów**. Warsztaty dla młodzieży

są prowadzone w celu zapobiegania bezrobociu. Inicjatywa wykracza poza standardowe działania urzędu w zakresie usług poradnictwa zawodowego, jednak stanowi „dobrą praktykę” i dlatego jest realizowana z powodzeniem od wielu lat.

- **Ogólnopolski Tydzień Kariery październik 2014 – szósta edycja**

Od 20 do 26 października 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie włączył się w inicjatywę Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych RP - VI Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery realizowanego pod hasłem „Jak zaprzyjaźnić się z rynkiem pracy?”. W ramach OTK zrealizowano następujące działania:

- Seminarium „ZAPRZYJAŹNIJ SIĘ Z RYNKIEM PRACY”. Uczestnikami byli uczniowie ostatnich klas techników i zasadniczych szkół zawodowych z terenu powiatu cieszyńskiego. **Była to inicjatywa organizowana wspólnie z Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie;**
- Porada grupowa skierowana do osób bezrobotnych pt: „Rynek Pracy. Metody poszukiwania pracy”;
- Spotkanie w Liceum Ogólnokształcącym im. Stalmacha w Wiśle - zajęcia z uczniami ostatniej klasy nt. rynku pracy i oferty PUP;
- *Dzień Otwarty Poradnictwa Zawodowego* czyli indywidualne konsultacje z doradcami zawodowymi oraz możliwość zbadania Kwestionariuszem Zainteresowań Zawodowych
- Zajęcia dla studentów Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie nt. wymagań stawianych przez pracodawców, rynku pracy oraz oferty PUP dla absolwentów;
- Zajęcia grupowe dla osób podejmujących pracę po raz pierwszy "Moje pierwsze miejsce pracy z elementami etyki zawodowej" – Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie;
- Zajęcia dla gimnazjalistów ostatnich klas "Moje zainteresowania i pasje a wybór zawodu" - Gimnazjum nr 1 w Cieszynie.

W inicjatywie uczestniczyły łącznie **222** osoby.

- **Konkurs „Mój talent”**

W 2014 roku urząd pracy ogłosi wyniki konkurs pn.: „Mój talent”, jaki był zorganizowany w roku 2013 dla uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Nagrodą w konkursie były staże w wybranym przez zwycięzców zawodzie.

❖ **Poradnictwo zawodowe dla pracodawców**

W ramach projektu „Nowa jakość – Nowe możliwości IV” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 6.1.2 PO KL) 6 maja 2014r. odbyło się seminarium dla pracodawców z terenu powiatu cieszyńskiego. Podczas spotkania pracodawcy mieli okazję skorzystać z konsultacji z doradcą zawodowym oraz zapoznać się z usługą poradnictwa zawodowego dla firm w zakresie doboru kandydatów do pracy oraz pomocy w opisie stanowiska pracy.

❖ **Program zwolnień monitorowanych - outplacement**

W praktyce zarządzania zasobami ludzkimi przyjmuje się, że outplacement to system łagodnych zwolnień, powiązanych z programem wsparcia dla pracowników poprzez poradnictwo zawodowe i psychologiczne, szkolenia, a także pomoc w znalezieniu nowej pracy. W praktyce oznacza to, że pracodawca proponuje zwalnianemu pracownikowi kompleksową ofertę pomocy w znalezieniu nowego zatrudnienia bardzo często przy pomocy instytucji wspierających takie osoby w tym m.in. Powiatowych Urzędów Pracy.

Ze zwolnieniami grupowymi mamy do czynienia w razie rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Obecne pojęcie to jest znacznie szersze, ponieważ w grę wchodzi również takie względy jak np.: konieczność restrukturyzacji przestarzałej struktury personelu czy przedsiębiorstwa, zmiany organizacyjne, wprowadzenie nowej linii produkcyjnej czy technologii, zmiany ekonomiczne, trudna sytuacja gospodarcza kraju lub regionu, niemożność uzyskania kredytu przez pracodawcę lub strata poważnego kontrahenta. Opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie program zwolnień monitorowanych jest istotnym elementem oferty usług i stanowi kompleksowy program działań skierowanych do tracących zatrudnienie pracowników, mający na celu pomoc w znalezieniu pracy. Jest to nowoczesny i sprawdzony system pozwalający zapobiegać rejestracji zwalnianych osób w urzędzie pracy albo w znaczący sposób wpływać na skrócenie czasu rejestracji.

Proces wdrożenia programu zwolnień monitorowanych jest zawsze poprzedzony uzgodnieniami pomiędzy urzędem pracy a firmą, która grupowo zwalnia pracowników. Najczęściej polega na świadczeniu przez urząd usług doradczych w firmie, prowadzeniu szkoleń na temat umiejętności poszukiwania pracy, przedstawieniu oferty usług urzędu pracy oraz oswojeniu z trybem załatwiania spraw będących konsekwencją zwolnienia z pracy. Może też obejmować organizację spotkań indywidualnych i porad grupowych, czy też wsparcie psychologiczne.

Realizowany program umożliwia osobom zagrożonym utratą zatrudnienia łatwiejszy proces nabycia kwalifikacji i umiejętności zawodowych, gwarantuje dostęp do pośrednictwa pracy, a także pełen zakres usług doradztwa zawodowego w zakresie powrotu na rynek pracy. Usługa ta stanowi niezwykle ważny element dbałości o wizerunek każdej firmy, która zwalnia grupowo swoich pracowników.

W roku 2014 do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie wpłynęło łącznie 7 zawiadomień o konieczności zmian warunków pracy i płacy lub przeprowadzenia grupowego zwolnienia w firmach działających na terenie całego kraju czy też w powiatach ościennych:

- GRUPA ŻYWIEC Sp. z o.o. - zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych 59 pracowników z terenu województwa śląskiego. Z powiatu cieszyńskiego zostały zwolnione 2 osoby;
- DOPRASTAV POLSKA Sp. z o.o. w Katowicach - zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych 107 pracowników z całego kraju. Z powiatu cieszyńskiego zostały zwolnione 4 osoby;
- Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY w Cieszynie – zgłoszenie zwolnienia grupowego, którym objęto 36 pracowników z terenu powiatu cieszyńskiego. Jednakże w wyniku podpisania właściwego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia udało się uniknąć zwolnień grupowych.
- PKO BP SA – kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- PZU SA i PZU Życie SA – kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- TAURON Dystrybucja SA – kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- ORANGE CUSTOMER SERVICE sp. z o.o. – kontynuacja zwolnień grupowych na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.

W związku z kontynuacją zwolnień grupowych w Domu Wczasowym „JAWOR” Sp. z o.o. w Ustroniu, gdzie 21 pracowników zostało zwolnionych w marcu 2014r. w ramach działań outplacementowych odbyły się dwa spotkania grupowe w grudniu 2013r. oraz w styczniu 2014r.

Spotkanie styczniowe miało na celu poinformowanie osób objętych zwolnieniem grupowym o zasadach rejestracji w urzędzie pracy, prawach i obowiązkach osób bezrobotnych oraz przedstawienie oferty urzędu, w tym możliwości skorzystania z ofert pracy, szkoleń, czy z usług poradnictwa zawodowego. Podczas spotkania udzielono wskazówek dotyczących

rejestracji, możliwości nabycia prawa do zasiłku oraz wymieniono wymagane dokumenty potrzebne do zarejestrowania się. Udostępniono ponadto wzory dokumentów aplikacyjnych obowiązujących na rynku pracy oraz przekazano szereg ulotek informacyjnych dotyczących usług Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie.

Ponadto udzielano odpowiedzi na pytania dotyczące zasad rejestracji, możliwości skorzystania ze szkoleń i przekwalifikowania się oraz ubiegania o świadczenie przedemerytalne.

W spotkaniu uczestniczyło **10 osób** objętych zwolnieniem grupowym.

❖ **Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy**

W 2014 roku odbyła się 1 edycja szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Szkolenie było przeznaczone w szczególności dla osób bezrobotnych realizujących Indywidualny Plan Działania.

Szkolenie składało się z dwóch części:

- część teoretyczna odbywała się przez 10 kolejnych dni roboczych - 40 godzin zajęć;
- część praktyczna – 40 godzin aktywnego poszukiwania pracy, przez 5 dni roboczych.

Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy jest przeznaczone dla bezrobotnych lub poszukujących pracy, w tym w szczególności dla osób, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy lub utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu lub chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej. Celem szkolenia jest nabycie umiejętności poszukiwania pracy, budowa pozytywnego wizerunku własnej osoby, jak również wzmocnienie motywacji do zmiany sytuacji zawodowej, co przyczynia się do wzmocnienia wiary we własne siły i możliwości na rynku pracy.

W szkoleniu wzięły udział osoby w wieku od 27 do 59 lat, które pozostawały w rejestrze urzędu pracy przez okres od 3 miesięcy do 4 lat. Spośród 13 osób, które z wynikiem pozytywnym ukończyły szkolenie w 2014 roku 3 osoby podjęły zatrudnienie, co daje 23,1% efektywności tej formy aktywizacji.

❖ **Dostęp do informacji i elektronicznych baz danych**

W 2014 roku osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz osoby niezarejestrowane mogły korzystać z dostępu do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia. Osoby zainteresowane mogły również skorzystać z Internetowego Klubu Pracy, który posiada 2 stanowiska komputerowe

z możliwością drukowania i dostępem do Internetu, co daje szerszą możliwość poszukiwania pracy i samodzielnego sporządzania dokumentów aplikacyjnych. Osoby bezrobotne, poszukujące pracy mogą bezpłatnie korzystać z pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, poznaniu przykładowych pytań pojawiających się na rozmowie kwalifikacyjnej oraz ofert pracy zamieszczanych w Internecie.

3.3. INSTRUMENTY RYNKU PRACY REALIZOWANE W CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

3.3.1. STAŻ

Staż służy nabywaniu umiejętności praktycznych do samodzielnej pracy, dzięki wykonywaniu w miejscu pracy określonych zadań. W czasie stażu nie dochodzi do nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Osoba odbywająca staż nie przestaje być osobą bezrobotną i przysługują jej prawa oraz obowiązki związane z posiadaniem statusu osoby bezrobotnej. Przez okres odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium w wysokości 997,40zł brutto.

Staż może trwać od 3 – 12 miesięcy w zależności od odbiorcy stażu i wysokości środków będących w dyspozycji urzędu pracy na tę formę aktywizacji.

Łącznie w 2014 roku na staż skierowano **729 osób bezrobotnych**. Spośród 688 osób, które ukończyły staż w 2014 roku, 517 osób podjęło zatrudnienie.

Efektywność:

Uzyskano 75% efektywności zatrudnieniowej.

Efektywność na tak wysokim poziomie jest możliwa dzięki konsekwentnym wymaganiom stawianym organizatorom staży (pracodawcom). Z drugiej strony staże odbywają się także w instytucjach, gdzie prowadzone są nabory na wolne miejsce pracy w trybie konkursu, dlatego zatrudnienie po stażu nie jest gwarantowane.

Staż stanowi formę wsparcia osób bezrobotnych w celu pozyskania doświadczenia zawodowego i praktycznych umiejętności, nie stanowi pomocy skierowanej do pracodawców.

3.3.2. BON STAŻOWY

Jest to nowy instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych do 30 roku życia, wprowadzony znowelizowaną w 2014 roku *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Jego istotę stanowi fakt, że mobilizuje młode osoby bezrobotne do większej

aktywności na rynku pracy poprzez samodzielny wybór zawodu i pracodawcy, u którego chcą nabierać doświadczenia i praktycznych umiejętności zawodowych.

Osoba bezrobotna zainteresowana odbyciem stażu, samodzielnie poszukuje pracodawcy, który zobowiąże się do jej zatrudnienia po 6-miesięcznym stażu. Bon stażowy stanowi zachętę dla pracodawcy, gdyż urząd pracy uzyskując potwierdzenie 6-miesięcznego zatrudnienia osoby bezrobotnej po odbytym stażu wypłaci pracodawcy premię w wysokości 1500 zł. W ramach bonu stażowego finansuje się koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu, koszty niezbędnych badań lekarskich oraz premię dla pracodawcy. Osoba bezrobotna przez cały okres odbywania stażu otrzymuje stypendium w wysokości 997,40 zł.

W 2014 roku **18 osób bezrobotnych** złożyło wnioski o wydanie bonu stażowego. Zawarto umowy z **18 pracodawcami**.

Efektywność:

W związku z tym, że trwa realizacja warunków umów efektywność zostanie zweryfikowana po ich zakończeniu.

3.3.3. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE

Przygotowanie zawodowe dorosłych ma na celu uzyskanie kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, potwierdzonych dokumentami. Realizowane jest bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą, według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

Przygotowanie zawodowe dorosłych odbywa się w formie:

- praktycznej nauki zawodu dorosłych – umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub do egzaminu czeladniczego (trwa od 6 do 12 miesięcy);
- przyuczenia do pracy dorosłych – ma na celu zdobycie wybranych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych (trwa od 3 do 6 miesięcy).

W 2014r. przygotowanie zawodowe dorosłych w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych ukończyły 2 osoby (umowy zawarte w 2013r.):

1 osoba w zawodzie blacharz samochodowy;

1 osoba w zawodzie fryzjer.

W 2014 roku zawarto 1 umowę w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych na okres 10 miesięcy w zawodzie fryzjer dla 1 osoby. Przygotowanie zawodowe zakończy się w roku 2015.

Efektywność:

Jedna osoba podjęła zatrudnienie w okresie do trzech miesięcy po ukończeniu programu przygotowania zawodowego dorosłych, co daje 50% efektywności zatrudnieniowej.

3.3.4. SZKOLENIA

Szkolenia mają na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej osób bezrobotnych lub poszukujących pracy.

Skierowanie na szkolenie otrzymać może osoba w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych;
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji;
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie;
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenia są realizowane w formie indywidualnej, grupowej, w ramach bonów szkoleniowych oraz trójstronnych umów szkoleniowych.

W 2014 roku na szkolenia zostały skierowane **642** osoby (o **126 więcej** w porównaniu do roku 2013).

❖ Szkolenia indywidualne

Szkolenia wskazane przez osoby uprawnione (szkolenia indywidualne) są organizowane dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne dodatkowo objętych II profilem pomocy oraz dla osób zarejestrowanych jako poszukujący pracy, o których mowa w art. 43 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. W 2014r. szkolenia indywidualne były finansowane ze środków Funduszu Pracy. Zostały zorganizowane na podstawie zawieranych umów szkoleniowych pomiędzy urzędem pracy, a instytucjami szkoleniowymi posiadającymi aktualny wpis w rejestrze instytucji szkoleniowych prowadzonym przez wojewódzkie urzędy pracy.

W 2014 roku na szkolenia indywidualne skierowano **91 osób bezrobotnych**. Największą popularnością cieszyły się następujące szkolenia:

- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. C, C1, C+E i C1+E – 18 osób;
- Prawo jazdy kat. C – 15 osób;
- Szkolenie okresowe kierowców wykonujących przewóz drogowy dla prawa jazdy kat. C, C+E, C1 i C1+E – 6 osób;
- Spawanie metodą MAG 135-1 wykonywanie spoin pachwinowych, spawanie metodą TIG 141-1 wykonywanie spoin pachwinowych – 6 osób;
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. D, D1, D+E i D1+E – 5 osób;
- Prawo jazdy kat. C+E – 4 osoby;
- Prawo jazdy kat. D – 4 osoby;
- Kurs początkowy podstawowy w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas – 2 osoby;
- Prawo jazdy kat. B+E – 2 osoby;
- Spawanie metodą MAG 135-1 wykonywanie spoin pachwinowych, spawanie metodą MAG 135 - 2 wykonywanie spoin czołowych blach – 2 osoby;
- Operator koparko-ładowarek kl. III wszystkich typów – 2 osoby.

Spośród 87 osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym, **75 osób** podjęło zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w okresie do trzech miesięcy po ukończeniu szkolenia,

Efektywność:

Osiągnięto 86% efektywności zatrudnieniowej.

❖ Szkolenia grupowe

Szkolenia grupowe są adresowane przede wszystkim dla osób posiadających status osób bezrobotnych i dodatkowo objętych II profilem pomocy lub w uzasadnionych przypadkach I profilem pomocy.

W roku 2014 roku w ramach projektów: „Kierunek Przedsiębiorczość” i „Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie” oraz „Języki nam nie obce” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego skierowano na szkolenia grupowe 551 osób.

W ramach projektów „Kierunek Przedsiębiorczość” i „Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie” przeprowadzono 21 szkoleń, w których uczestniczyły **542 osoby bezrobotne:**

- Operator koparko-ładowarek kl. III wszystkich typów – 10 osób;

- Operator koparek jednoznaczyniowych kl. III do 0,8 m³ – 6 osób;
- Prawo jazdy kat. C – 10 osób;
- Opiekun osób starszych, chorych i niepełnosprawnych – 12 osób;
- ABC Przedsiębiorczości – 236 osób;
- Szkolenie przygotowujące do wykonywania zawodu kucharza z elementami organizacji imprez okolicznościowych – 10 osób;
- Kurs montażysty rusztowań budowlano-montażowych metalowych – 8 osób;
- Kelner–barista z nauką języka angielskiego przygotowującą do pracy w branży gastronomiczno-hotelarskiej – 10 osób;
- Kurs języka angielskiego na poziomie B1 – 17 osób;
- Kurs sprzedawcy detalicznego z obsługą kas fiskalnych i terminali kart płatniczych – 10 osób;
- Uprawnienia elektroenergetyczne SEP do 1 kV – 8 osób;
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i TIG – 15 osób;
- Pracownik hurtowni z elementami logistyki i uprawnieniami do obsługi wózków jezdniowych – 14 osób;
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie – 10 osób;
- Kurs księgowości z wykorzystaniem specjalistycznych programów komputerowych – 16 osób;
- Kurs komputerowy – moduł podstawowy i zaawansowany – 47 osób;
- Projektowanie dwuwymiarowe i trójwymiarowe z wykorzystaniem programu AutoCAD – 11 osób;
- Kierowca wózków jezdniowych podnośnikowych z wyłączeniem specjalizowanych – 13 osób;
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego kat. C, C1, C+E i C1+E – 10 osób;
- Kurs spawania gazowego blach, kurs spawania gazowego rur – 7 osób;
- Organizacja i techniki pracy w biurze/sekretariacie z nauką języka czeskiego – 10 osób;
- ABC prowadzenia firmy – 52 osoby.

Dodatkowo w 2014r. był kontynuowany projekt „Języki nam nie obce” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach którego **8 osób** dołączyło do grupy odbywającej Kurs języka angielskiego na poziomie

podstawowym oraz **1 osoba** dołączyła na Kurs języka niemieckiego na poziomie podstawowym.

Reasumując w 2014 roku na szkolenia grupowe skierowano 551 osób. W 2014 roku z wynikiem pozytywnym szkolenia grupowe ukończyły **562 osoby bezrobotne**, co oznacza, że są wśród nich osoby, które kontynuowały szkolenia rozpoczęte w 2013 roku.

Efektywność:

324 osoby bezrobotne podjęły zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w okresie do trzech miesięcy po ukończeniu szkolenia, co daje 57,7% efektywności zatrudnieniowej.

3.3.5. BON SZKOLENIOWY

Jest to nowy instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych do 30 roku życia, wprowadzony znowelizowaną w 2014 roku *ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Jego cechą charakterystyczną jest to, że osoba bezrobotna samodzielnie dokonuje wyboru specjalistycznych kwalifikacji, które zamierza nabyć poprzez ukończenie kursu zawodowego, szkolenia lub kursu nadającego uprawnienia zawodowe. Warunkiem skorzystania z bonu szkoleniowego jest znalezienie pracodawcy, który zobowiąże się do zatrudnienia osoby bezrobotnej po uzyskaniu przez nią kwalifikacji. Urząd Pracy finansuje koszty szkolenia, koszty badań lekarskich lub psychologicznych oraz zwrot kosztów dojazdu na szkolenia do wysokości przyznanego bonu szkoleniowego tj. do kwoty 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

W 2014 roku **4 osobom** bezrobotnym wydano bony szkoleniowe, z czego **3 osoby bezrobotne** ukończyły szkolenia w 2014 roku, a 1 osoba w 2015 roku. Osoby bezrobotne po ukończeniu szkolenia podjęły zatrudnienie i zostały wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych.

Efektywność:

Efektywność zatrudnieniowa osób bezrobotnych, które ukończyły szkolenie w 2014 roku wyniosła 100%.

3.3.6. DODATEK AKTYWIZACYJNY

Zgodnie z art.48 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* dodatek aktywizacyjny przysługuje każdej osobie bezrobotnej posiadającej prawo do zasiłku gdy:

- osoba w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęła zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodatek przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę,

- a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku (415,60 zł)-przez okres, w jakim przysługiwałby zasiłek;
- osoba z własnej inicjatywy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Dodatek przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Dodatek aktywizacyjny przyznaje się na wniosek osoby bezrobotnej.

W 2014 roku **559** osób bezrobotnych, w tym 298 kobiet nabyło prawo do dodatku aktywizacyjnego, w związku z samodzielnym znalezieniem zatrudnienia w okresie pobierania zasiłku. Osób bezrobotne przez krótszy okres korzystały z pasywnej formy pomocy, czyli zasiłku. Dodatek aktywizacyjny stanowi zachętę dla osób bezrobotnych do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz stanowi formę finansowej nagrody. Możliwość otrzymania dodatku aktywizacyjnego skłania osoby bezrobotne do poszukiwania zatrudnienia jeszcze w trakcie pobierania zasiłku, przez co są mniej narażone na długotrwałe bezrobocie. Z tej formy korzystają najbardziej aktywne i samodzielne osoby bezrobotne.

3.3.7. JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W 2014 roku dużym zainteresowaniem ze strony osób bezrobotnych cieszyła się możliwość samozatrudnienia przy pomocy wsparcia środkami na podjęcie działalności gospodarczej. Przez cały okres przyjmowania wniosków prowadzono konsultacje dla osób bezrobotnych zainteresowanych tą formą pomocy. W trakcie konsultacji omawiane były szczegółowo warunki regulaminu, sposób wypełniania wniosku, procedury oraz odpowiadano na wszystkie pytania. W konsultacjach wzięło udział **419** osób bezrobotnych, a wnioski złożyły 403 osoby. Umowę o przyznanie środków podpisało **281** osób bezrobotnych i wypłacono osobom bezrobotnym dotacje w łącznej kwocie **4 960 171,00 zł**. Najwięcej nowych firm powstało w branży usługowej, tj. **170**. Firmy o innych profilach kształtują się następująco: handlowym: **42**, budowlanym: **35**, produkcyjnym: **16**, usługowo-handlowym: **6**, gastronomicznym: **5**, artystycznym: **5**, wytwórczym: **2**.

Dzięki pozyskaniu środków na podjęcie działalności gospodarczej osoby bezrobotne poprzez samozatrudnienie stają się przedsiębiorcami. Przez okres co najmniej 12 miesięcy osoba bezrobotna, która otrzymała dofinansowanie nie może podjąć zatrudnienia na umowę o pracę, a więc nie stanowi konkurencji na rynku pracy. Ponadto nowopowstałe przedsiębiorstwo musi funkcjonować w obrocie gospodarczym przez okres co najmniej 12 miesięcy pod rygorem zwrotu otrzymanego dofinansowania. Realizacja warunków umowy o dofinansowanie

jest monitorowana przez cały okres jej trwania, poprzez kwartalne sprawdzanie opłacania danin publicznych (składki ZUS, zaliczki na podatek dochodowy) oraz wizyty monitorujące. Pracownicy urzędu przeprowadzili analizę długotrwałej efektywności stosowania tego instrumentu rynku pracy. Zbadano sytuację wszystkich osób bezrobotnych, które otrzymały dofinansowanie w 2010 roku pod kątem powrotu do rejestru osób bezrobotnych oraz funkcjonowania w obrocie gospodarczym założonych przez nich firm. Spośród 254 osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą w 2010r., w styczniu 2015 roku w rejestrze osób bezrobotnych znajdowało się: **20 osób** co świadczy o tym, iż **92,1%** znalazło swoje miejsce na rynku pracy i nie powróciło do rejestru osób bezrobotnych. Przeprowadzono również badanie aktywnego funkcjonowania w obrocie gospodarczym firm powstałych przy pomocy urzędu pracy, poprzez sprawdzenie w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEDIG). Spośród 254 powstałych w 2010 roku podmiotów gospodarczych w obrocie gospodarczym aktywnie funkcjonują **83** firmy, co stanowi **32,7%**. Jest to wynik bardzo dobry w kontekście panującej na rynku konkurencji, specyfice powiatu cieszyńskiego (tereny górskie, wiejskie, brak dużych miast i terenów przemysłowych), a także kosztów związanych z daninami publicznymi (wysokie składki ZUS po upływie 2 lat od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej). Pięcioletni okres funkcjonowania na rynku świadczy o ich stabilnej sytuacji ekonomicznej, a dalsza współpraca z urzędem pracy w zakresie organizowania staży, tworzenia stanowisk pracy oraz składania ofert zatrudnienia, o ich ciągłym rozwoju. Tak dobry wynik świadczy o potencjale w zakresie przedsiębiorczości jaki tkwi w mieszkańcach powiatu cieszyńskiego.

Efektywność:

Forma ta daje 100% efektywności przez co najmniej 12 miesięcy, gdyż każda osoba bezrobotna po otrzymaniu dofinansowania podejmuje działalność gospodarczą i przestaje być osobą bezrobotną.

3.3.8. JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA ZASADACH OKREŚLONYCH DLA SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych mogły być udzielone osobie bezrobotnej w wysokości nie wyższej niż 4-krotność przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 3-krotność przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do istniejącej

spółdzielni socjalnej. W 2014 roku wpłynęły **3 wnioski** o środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnych. Wszystkie zostały pozytywnie rozpatrzone. Umowę o przyznanie środków podpisano z 3 osobami bezrobotnymi przystępującymi do spółdzielni socjalnych. Koszty udzielonego wsparcia wyniosły: **32 865,00 zł**.

Efektywność:

Zastosowanie tej formy pomocy pozwala na uzyskanie 100% efektywności, gdyż każda osoba otrzymująca środki podejmuje zatrudnienie w spółdzielni socjalnej na okres co najmniej 12 miesięcy.

3.3.9. REFUNDACJA DOPOSAŻENIA LUB WYPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Refundacja mogła zostać udzielona na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy po spełnieniu przez pracodawcę warunków zawartych w regulaminie w wysokości nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. W 2014 roku **68** firmom przyznano refundację kosztów stworzenia **91 nowych stanowisk pracy i zatrudnienia 91 osób bezrobotnych**. W ramach zawartych umów pracodawcom wypłacono kwotę: **1 591 278,80 zł**.

Efektywność:

Efektywność jest na poziomie 100%, a zatrudnienie osoby bezrobotnej obejmuje okres minimum 24 miesięcy. To długoterminowa i skuteczna forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

3.3.10. BON ZATRUDNIENIOWY

Jest to nowy instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych do 30 roku życia, wprowadzony znowelizowaną w 2014 roku *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Atutem jest to, że mobilizuje młode osoby bezrobotne do większej aktywności na rynku pracy poprzez samodzielne poszukiwanie pracodawcy.

Osoba bezrobotna samodzielnie poszukuje pracodawcy, który zobowiąże się do jej zatrudnienia. Bon zatrudnieniowy stanowi zachętę dla pracodawcy, gdyż urząd pracy przez okres 12 miesięcy refunduje część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnionej osoby bezrobotnej. Pracodawca zobowiązuje się umową do utrzymania osoby bezrobotnej w zatrudnieniu przez okres co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji. W roku 2014 pracodawcy zawarli umowy o pracę z **15** osobami bezrobotnymi na okres co najmniej 18 miesięcy (w tym 12 miesięcy okresu refundowanego).

Efektywność:

W związku z tym, że trwa realizacja umów efektywność zostanie zweryfikowana po ich zakończeniu.

3.3.11. ROBOTY PUBLICZNE

Roboty publiczne mają na celu reintegrację zawodową i społeczną osób bezrobotnych w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe, a także spółki wodne i ich związki. W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy zawarł z gminami powiatu cieszyńskiego umowy na 12 stanowisk pracy w ramach robót publicznych. Po zakończeniu subsydiowania stanowisk pracy w ramach robót publicznych **12** osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie. Osiągnięto doskonały wynik ponieważ, jest to forma wspierająca osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy np. długotrwale bezrobotne, korzystających ze świadczeń socjalnych, dłużników alimentacyjnych.

Efektywność:

Stanowi to 100% efektywności zatrudnieniowej.

3.3.12. PRACE INTERWENCYJNE

Celem prac interwencyjnych jest pomoc w zatrudnieniu osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W 2014 roku w ramach prac interwencyjnych zatrudnionych zostało **12** osób bezrobotnych, w **tym 7** kobiet. Po zakończeniu tej formy wsparcia zatrudnienie podjęło **12** skierowanych osób bezrobotnych.

Efektywność:

Stanowi to 100 % efektywności zatrudnieniowej.

3.3.13. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne oznaczają prace wykonywane przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Prace takie mogą wykonywać bezrobotni, dla których upłynął już czas pobierania zasiłku bądź też go nie nabyły, w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych wskazują poszczególne ośrodki pomocy społecznej. W roku 2014 w ramach prac społecznie użytecznych skierowano do pracy **88** osób bezrobotnych, w tym **42** kobiety.

Poprzez subsydiowanie zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych Powiatowy Urząd Pracy aktywizuje osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, długotrwale bezrobotne, pogrążone w apatii i uzależnieniach. Zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych może stać się pierwszym etapem powrotu tych osób do aktywnego życia zawodowego i społecznego.

Efektywność:

Po zakończeniu prac społecznie użytecznych 31 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 35,2% efektywności zatrudnieniowej.

3.3.14. STUDIA PODYPLOMOWE

Celem finansowania studiów jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Studia podyplomowe są finansowane dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne objętych II profilem pomocy.

W minionym roku zawarto 5 umów na dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych. Studia podyplomowe, które wybrały osoby bezrobotne to następujące kierunki:

- Psychoonkologia - 1 osoba;
- Przygotowanie Pedagogiczne - 1 osoba;
- Drilling Engineering (Inżynieria Wiertnicza) - 1 osoba;
- Zarządzanie Bezpieczeństwem i Higieną Pracy - 1 osoba;
- Rachunkowość i finanse - 1 osoba.

Efektywność:

Spośród ośmiu osób, którym przyznano dofinansowanie w latach poprzednich, wszystkie zakończyły studia podyplomowe z wynikiem pozytywnym i zostały zatrudnione. Zatem odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu studiów podyplomowych wynosi 100%.

4. PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizował 5 projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

4.1. PROJEKT SYSTEMOWY

❖ „Kreuj rzeczywistość - Zainwestuj w siebie” - Poddziałanie 6.1.3 PO KL

Celem projektu było podniesienie aktywności zawodowej uczestników projektu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie jako osoby bezrobotne, w tym przede wszystkim znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz zamieszkujących teren powiatu cieszyńskiego. W projekcie **wzięło udział 995 osób bezrobotnych.**

W ramach projektu założono następujące formy wsparcia:

- szkolenia
- staże
- przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej
- poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy **dla wszystkich uczestników projektu.**

Projekt realizowany był w trybie systemowym od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2014r.

Wartość całego projektu: **35 068 835,00 zł**

Wartość projektu w 2014 roku wyniosła: **8 040 000,00 zł**

Efektywność:

W związku z rotacją uczestników w ramach poszczególnych form wsparcia (np. podjęcie pracy, przerwanie stażu lub szkolenia) w 2014 roku udział w **projekcie zakończyło 910 osób. Spośród nich, pracę podjęło 525 osób, co stanowi 57,7% efektywności zatrudnieniowej.**

4.2. PROJEKTY KONKURSOWE

❖ „Nowa jakość – Nowe możliwości IV” - Poddziałanie 6.1.2 PO KL

Celem projektu było upowszechnienie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego na terenie powiatu cieszyńskiego poprzez kontynuację zatrudnienia pośredników pracy oraz doradcy zawodowego. Osoby zatrudnione w ramach projektu na przestrzeni ich trwania mają za zadanie wsparcie pracodawców w obszarach kreowania polityki personalnej, planowania doskonalenia zawodowego pracowników, a także udzielanie informacji na temat usług oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia.

W ramach projektu „Nowa jakość – Nowe możliwości IV” zrealizowano następujące działania:

- kontynuację zatrudnienia dla 2 pośredników pracy i 1 doradcy zawodowego;
- zewnętrzne pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe – zatrudnieni w ramach projektu pośrednicy pracy i doradca zawodowy w 2014 roku odwiedzili 185 pracodawców z powiatu cieszyńskiego;

- przygotowano seminarium dla pracodawców;
- odbyło się 8 spotkań doradcy zawodowego z 297 uczniami szkół z terenu powiatu cieszyńskiego;
- odbyły się 4 spotkania grupowe dotyczące informacji zawodowej i oferty urzędu pracy, w których wzięło udział 50 nowozarejestrowanych osób bezrobotnych;
- sfinansowano 6 szkoleń indywidualnych dla pracowników urzędu oraz 1 grupowe dla 6 pracowników z zakresu przygotowania do roli doradcy klienta.

Okres realizacji projektu: 1 luty 2013r. – 31 styczeń 2015r.

Wartość całego projektu: **230 982,00 zł.**

Wartość projektu w 2014 roku wyniosła: **114 995,00 zł**

Efektywność:

Pomiar efektywności nastąpi po zakończeniu realizacji projektu w 2015 roku.

❖ „Języki nam nie obce” Poddziałanie 9.6.2 PO KL

Celem projektu „Języki nam nie obce” było upowszechnienie idei uczenia się języków obcych. Projekt był skierowany dla **32 osób bezrobotnych do 30 roku życia.**

W ramach projektu wykonano następujące działania:

- osoby bezrobotne wzięły udział w konsultacjach z lektorem w celu zdiagnozowania swoich kompetencji językowych;
- zorganizowano dwa kursy językowe: angielski (trzy grupy po 8 osób) i niemiecki (jedna grupa 8 osób);
- zapewniono możliwość zdania dodatkowego egzaminu TELC;
- umożliwiono uzyskanie 100 % zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania kursu.

Okres realizacji: 1 czerwiec 2013r. – 31 lipiec 2014r.

Wartość projektu: **83 860,00 zł.**

Efektywność:

Założenia projektu zostały zrealizowane w 100%.

❖ „Dobry staż i pracę masz!” Poddziałanie 6.1.1 PO KL

W ramach projektu wsparciem zostało objętych **70 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, które w okresie 24 miesięcy od dnia wskazanego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły nie ukończyły 25 roku życia lub w okresie 12 miesięcy od dnia wskazanego**

w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej nie ukończyły 27 roku życia.

W ramach projektu realizowano następujące zadania:

- wsparcie psychologiczno-doradcze - zajęcia te przygotowały uczestniczki/uczestników do samodzielnego, aktywnego poszukiwania organizatora stażu,
- staże - dzięki realizacji tej formy wsparcia osoby bezrobotne miały realny kontakt ze środowiskiem pracy, co pozwoliło im nabyć doświadczenie zawodowe.

Okres realizacji: 1 wrzesień 2013r. – 31 grudzień 2014r.

Wartość projektu: **692 038,00 zł.**

Efektywność:

W związku z rotacją uczestników spowodowaną np. rezygnacją ze stażu **62 osoby bezrobotne ukończyły staż. Spośród nich 57 osób podjęło zatrudnienie na okres co najmniej 3 miesięcy. Osiągnięto 92% efektywności zatrudnieniowej.**

❖ „Kierunek przedsiębiorczość!” – Działanie 6.2 PO KL

Projekt realizowany w partnerstwie z Wojewódzki Urzędem Pracy w Katowicach, który pełni rolę Lidera. Celem głównym projektu jest pobudzenie aktywności zawodowej poprzez udzielenie wsparcia stymulującego podjęcie działalności gospodarczej.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, w ramach projektu, pomocą objął grupę **65** osób bezrobotnych. **45** osób bezrobotnych zawarło umowę cywilnoprawną na podstawie, której wypłacono środki dofinansowania do podjęcia działalności gospodarczej.

Uczestnicy projektu zostali objęci wsparciem poprzez:

- stworzenie dla każdego uczestnika projektu Indywidualnego Planu Działania;
- uczestnictwo w szkoleniu z zakresu zakładania własnej działalności gospodarczej, marketingu i sprzedaży w firmie, rozliczeń z urzędem skarbowym, e-biznesu, BHP w firmie oraz umiejętności menedżerskich i osobistych ;
- doradztwo w przygotowaniu biznesplanu i wypełnienia wniosku o dofinansowanie;
- wypłatę na podstawie umowy cywilnoprawnej środków dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne.

Wszystkie osoby bezrobotne, którym zostały wypłacone środki dofinansowania zostały wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Okres realizacji projektu: czerwiec 2013r. – czerwiec 2015r.

Obecnie trwa monitorowanie realizacji warunków zawartych umów.

Środki finansowe pozyskane przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie i przewidziane na realizację projektu wyniosły: **1 070 964,00 zł**.

Efektywność:

Założenia projektu zostały zrealizowane w 100%.

4.3. PROGRAMY REALIZOWANE W RAMACH FUNDUSZU PRACY Z „REZERWY” MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

❖ Program „Stawiamy na pracę”

W styczniu 2014r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie.

W pierwszej kolejności wsparcie było przyznawane osobom bezrobotnym do 25 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, bez wykształcenia średniego lub bez doświadczenia zawodowego. Wsparciem objęto **31 osób** bezrobotnych:

- staże odbyło 25 osób;
- zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych podjęło 6 osób.

Okres realizacji: maj 2014r. – październik 2014r.

Wysokość środków na realizację projektu: **252 100,00 zł**

Efektywność:

W wyniku udziału w projekcie zatrudnienie podjęło 27 osób bezrobotnych. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 87%.

❖ Program „Oko przyszłości”

W kwietniu 2014r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (wspieranie tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych).

W związku z otrzymanymi środkami pomocą została objęta 1 osoba bezrobotna, figurująca w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie, która przystąpiła do lokalnej spółdzielni socjalnej z Brennej.

Okres realizacji: czerwiec 2014r. – lipiec 2014r.

Wysokość środków na realizację projektu: **11 000,00 zł**

Efektywność:

Efektywność wyniosła 100%.

❖ Program „Sięgnij po pracę”

W maju 2014r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób do 30 roku życia. Był to pierwszy program wprowadzony po nowelizacji *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Ze wsparcia bonu stażowego skorzystało **18** osób, a z bonu zatrudnieniowego **9 osób**.

Okres realizacji: sierpień 2014r. – luty 2016r.

Wysokość środków na realizację programu: **135 200,00 zł**

Efektywność:

Efektywność zatrudnieniowa będzie możliwa do obliczenia po zakończeniu realizacji umów w 2016 roku.

❖ Program „Zorientowani na pracę”

W sierpniu 2014r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu opartego na aktywizowaniu osób bezrobotnych do 30 roku życia.

W ramach programu wsparciem objęto 26 osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art.49 *Ustawy*):

- 4 osoby skorzystały z bonów szkoleniowych;
- 6 osób korzysta z bonów na zatrudnienie;
- 16 osób zostało skierowanych na dofinansowane, nowoutworzone stanowisko pracy.

Okres realizacji: październik 2014r. – kwiecień 2016r.

Wysokość środków na realizację programu: **297 786,00 zł**

Efektywność:

Efektywność zatrudnieniowa będzie możliwa do obliczenia po zakończeniu realizacji umów w 2016 roku.

❖ Program „Czas na staż”

We wrześniu 2014 Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat.

Na staże skierowano **26 osób bezrobotnych**.

Okres realizacji: listopad 2014r. – kwiecień 2015r.

Wysokość środków na realizację programu: **26 300,00 zł** ze środków „rezerwy” MPiPS, **główna część wydatków zostanie sfinansowana z limitu przyznanego urzędowi pracy na realizację zadań w 2015r.**

Efektywność:

Efektywność zatrudnieniowa będzie możliwa do obliczenia po zakończeniu realizacji umów w 2015 roku.

5. SIEĆ EURES

EURES to sieć współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia, której głównym celem jest ułatwianie swobodnego przepływu osób w ramach państw Unii Europejskiej, oraz Norwegii, Islandii, Lichtensteinu i Szwajcarii.

System ma za zadanie ułatwianie pracownikom korzystania z ofert pracy pochodzących z całego w/w. obszaru, a także pomoc pracodawcom w znalezieniu pracowników z innych krajów.

W 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie **wpłynęło 276 zagranicznych ofert pracy**. Najwięcej ofert wpłynęło do urzędu pracy z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Austrii i Belgii. Najczęściej poszukiwani specjaliści w EOG to: **spawacze, mechanicy i kucharze**.

Na stronie internetowej urzędu umieszczane są oferty pracy realizowane w ramach sieci EURES oraz link do krajowej strony EURES i do wyszukiwarki ofert pracy.

❖ EURES Transgraniczny – edycja 2014

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie jest członkiem pierwszego w Polsce partnerstwa transgranicznego EURES – T Beskydy. Powstanie partnerstwa jest wynikiem współpracy, która rozpoczęła się w 2003 roku. W dniu 6 grudnia 2007r. w miejscowości Karlovice Wielkie w Czechach nastąpiło podpisanie Umowy Ramowej, zakładającej partnerstwo EURES-T Beskydy przez przedstawicieli 35 instytucji i organizacji z Polski, Czech i Słowacji. Komisja Europejska wyraziła zgodę na powstanie 22 partnerstwa transgranicznego w Unii Europejskiej na pograniczu polsko-czesko-słowackim w marcu 2008 roku. Misją EURES-T Beskydy jest przekształcenie transgranicznej pracowniczej mobilności w naturalną część rynku pracy, z możliwością swobodnego wyboru miejsca zatrudnienia oraz dla pracodawców większą możliwością doboru kandydatów do pracy. Zadaniem Partnerstwa jest znalezienie sposobu na oferowanie wspólnego pakietu usług dla klientów służb zatrudnienia. W 2014 roku w ramach Partnerstwa Transgranicznego

EURES-T Beskydy, oprócz standardowej wymiany ofert pracy i informacji o systemach zabezpieczenia społecznego, również odbyły się spotkania dla pracowników publicznych służb zatrudnienia.

6. KONTROLE ZEWNĘTRZNE DZIAŁANIA URZĘDU PRACY

Prawidłowość wydatkowania środków publicznych i unijnych oraz prawidłowość realizacji zadań ustawowych corocznie jest sprawdzana przez kontrole zewnętrzne. W 2014 roku zostały przeprowadzone 3 kontrole:

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach: styczeń 2014r.

Kontrola problemowa prawidłowości realizacji zadań z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w ramach Centrum Aktywizacji Zawodowej, zgodnie z obowiązującą *ustawą z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy oraz obowiązującymi aktami wykonawczymi.*

Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach: listopad 2014r.

Kontrola w zakresie oceny prawidłowości wydawanych orzeczeń administracyjnych dotyczących obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wydawanych na podstawie przepisów *Ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy.*

Starostwo Powiatowe: grudzień 2014r.

Celem kontroli było sprawdzenie wykonania planu finansowego za rok 2013 z uwzględnieniem funkcjonowania kontroli zarządczej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie.

7. KADRA URZĘDU PRACY

W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zatrudnionych było 61 osób (60,1 etatu – stan na 31.12.2014r.) w tym 3 osoby w ramach projektu zewnętrznego finansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Struktura organizacyjna Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie:

- Dyrekcja – 2 osoby;
- Dział Finansowo-Kadrowy (DF) – 7 osób;
- Dział Rejestracji, Ewidencji i Świadczeń (DR) - 11 osób;
- Dział Organizacyjny (DO) - 7 osób;
- Dział Usług Rynku Pracy (DU) - 24 osoby;
- Dział Instrumentów Rynku Pracy (DI) - 7 osób;

- Biuro Projektów (BP) - 3 osoby.

Pracownicy urzędu pracy posiadają następujące wykształcenie: wyższe: 40 osób, średnie: 18 osób, zawodowe: 2 osoby, podstawowe: 1 osoba (pracownik obsługi).

Rozwiązania organizacyjne zastosowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zakładają ścisłą współpracę pracowników wszystkich działów w zakresie realizacji zadań i świadczonych mieszkańcom powiatu usług. Dzięki zastosowaniu wąskiej specjalizacji zatrudnieni pracownicy są profesjonalistami w swoich dziedzinach i dzięki temu zespoły realizujące standardowe zadania lub projekty, wspólnie osiągają wysoką efektywność.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie na koniec 2014 roku zatrudnione były 4 osoby niepełnosprawne, co stanowiło ponad 6% wszystkich zatrudnionych.

Kadra urzędu pracy corocznie jest uczestnikiem szkoleń i kursów według potrzeb.

W 2014 roku pracownicy urzędu brali udział w 50 szkoleniach m. in. z zakresu:

- nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- profilowania pomocy dla klientów PUP;
- realizacji instrumentów rynku pracy;
- poradnictwa zawodowego grupowego i indywidualnego;
- sprawozdawczości budżetowej;
- narzędzi do badania kompetencji;
- pomocy publicznej;
- zamówień publicznych;
- kontroli zarządczej, zarządzania ryzykiem;
- zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz ochrony danych osobowych;
- profesjonalnej obsługi klienta;
- ewaluacji, rozliczania i budżetowania projektów EFS;
- partnerstwa lokalnego publiczno-prywatnego.

Pracownicy urzędu są wynagradzani ze środków budżetu samorządu powiatu oraz ze środków Funduszu Pracy w wysokości 5% środków tzw. limitu ustalonego na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Kwota środków Funduszu Pracy pokrywająca koszty wynagrodzenia pracowników jest zmienna i zależy od wysokości środków przyznanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej w roku poprzednim.

8. PLANOWANE DZIAŁANIA URZĘDU PRACY NA 2015

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie oprócz zadań wynikających z zapisów *Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy* będzie kontynuował rozpoczęte w 2014 roku programy oraz podejmował nowe zadania wynikające z autorskich projektów.

8.1. REALIZACJA AKTYWNYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY

- W 2015 roku decyzją MPiPS ze środków Funduszu Pracy na działania związane z realizacją aktywnych form pomocy osobom bezrobotnym otrzymaliśmy **11 237 200,00 zł** (uzyskano kwotę o ok. 1% niższą niż w 2014 roku). 26 stycznia 2015 roku Powiatowa Rada Zatrudnienia wstępnie pozytywnie zaopiniowała podział środków na następujące programy rynku pracy: PAI, bony stażowe, bony szkoleniowe, bony zatrudnieniowe, refundację kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych 50+, program specjalny, szkolenia, renty szkoleniowe, staże, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, wyposażenie lub doposażenie miejsc pracy, spółdzielnie socjalne.
- Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o przyznanie dodatkowych środków finansowych z „rezerwy” MPiPS. W wyniku pozytywnego rozpatrzenia złożonego wniosku powiat otrzymał kwotę w wysokości **255 900,00 zł**, która zostanie przeznaczona na najbardziej efektywne, a jednocześnie niskokosztowe bony szkoleniowe, zatrudnieniowe oraz stażowe przeznaczone dla osób bezrobotnych do 25 roku życia.
- W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie otrzymał środki w wysokości: **305 600,00 zł**. Zgodnie z art. 69a i 69b *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* środki te zostaną przeznaczone na finansowanie działań na rzecz kształcenia pracowników i pracodawców z terenu powiatu cieszyńskiego.

W chwili obecnej Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie dysponuje środkami Funduszu Pracy przeznaczonymi na aktywne formy pomocy osobom bezrobotnym zamieszkującym powiat cieszyński w wysokości: 11 798 700,00 zł.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w 2015 roku rozszerza współpracę z gminami powiatu cieszyńskiego w zakresie realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej. PAI jest przykładem partnerstwa zadaniowego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie a gminnymi/miejskimi ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu cieszyńskiego. Głównym celem programu jest poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których został ustalony III profil pomocy. Znaczna liczba klientów Powiatowego Urzędu

Pracy w Cieszynie to osoby bezrobotne długotrwale, które jednocześnie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, bierne zawodowo. Wspólne działania podejmowane wobec tych osób będą ukierunkowane na przywrócenie im zdolności do podjęcia pracy.

W ciągu całego roku 2015 pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy zabiegają o dodatkowe środki w ramach „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz aplikują o środki na realizację projektów wspierających zatrudnienie w ramach konkursów ogłaszanych przez instytucje realizujące Programy Operacyjne.

❖ **Projekt „Młodzież stela na staż się wybiera” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 6.1.1 POKL).**

Projekt skierowany jest do **30** osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 r. ż., zamieszkują powiat cieszyński oraz zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* mogą zostać skierowane na staż.

W ramach projektu zaplanowano następujące działania:

- Rekrutacja uczestników: osoby zainteresowane dostarczają i podpisują formularze zgłoszeniowe oraz odbywają spotkanie z doradcą zawodowym, który określi ich predyspozycje zawodowe;
- Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy: 3 dniowe spotkania po 9 godzin z doradcą zawodowym i specjalistą ds. monitoringu i realizacji stażu w grupach od 9 do 12 osób bezrobotnych. W trakcie warsztatów uczestnicy poznają techniki efektywnego poszukiwania pracy/miejsca stażu (1 godz. lekcyjna), zasady odbywania stażu oraz warunki jakie musi spełnić organizator stażu. Ponadto uzyskają wsparcie poprzez poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy podczas poszukiwania organizatora stażu;
- 6-cio miesięczne staże dla 30 osób bezrobotnych u pracodawców, którzy zadeklarowali chęć przyjęcia tych osób na staż.

Dzięki realizacji tej formy wsparcia osoby bezrobotne nabędą cenne doświadczenie zawodowe, przez co zwiększą swoje szanse znalezienia zatrudnienia.

Okres realizacji projektu: luty 2015 – październik 2015

Wartość projektu: **295 040,00 zł.**

❖ **Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**

Celem projektu będzie zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 r.ż. pozostających bez zatrudnienia, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Osoby w grupie docelowej planuje się objąć następującymi formami wsparcia:

- szkolenia;
- staże;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- bony szkoleniowe;
- bony na zasiedlenie.

Wszystkie osoby uczestniczące w projekcie zostaną objęte Indywidualnym Planem Działania oraz pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym.

Okres realizacji projektu: po ogłoszeniu konkursu do grudnia 2015r.

Wartość projektu: **3 504 300,00 zł**

❖ **Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 (RPO)**

Celem projektu będzie zwiększenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie. Grupę docelową stanowią, w szczególności osoby długotrwale bezrobotne, osoby powyżej 50 roku życia i osoby niepełnosprawne.

Osoby w grupie docelowej planuje się objąć następującymi formami wsparcia:

- szkolenia;
- staże;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Okres realizacji projektu: po ogłoszeniu konkursu do grudnia 2015r.

Wartość projektu: **2 154 000,00 zł**

❖ **„Nowa jakość – Nowe możliwości IV” Poddziałanie 6.1.2 PO KL**

W styczniu 2015 roku odbyła się konferencja podsumowująca realizację projektu, na którą zostali zaproszeni przedstawiciele lokalnych pracodawców i administracji samorządowej.

❖ "Kierunek Przedsiębiorczość" 6.2 POKL

Projekt rozpoczął się w czerwcu 2013 roku i będzie trwał do czerwca 2015.

Zaplanowane wydatki w 2015r. wynoszą: **36 846,00 zł.**

W 2015 roku trwa monitoring realizacji warunków umów o dofinansowanie, zawartych z 45 osobami bezrobotnymi. Pracownicy obsługi projektu odbywają wizyty monitorujące prowadzenie działalności. Po upływie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej i po potwierdzeniu wywiązania się z warunków umowy, zawarte umowy ulegną rozwiązaniu.

8.2. REALIZACJA AKTYWNYCH PROGRAMÓW RYNKU PRACY ZE ŚRODKÓW PFRON

Ze środków PFRON w roku 2015 urząd planuje wydatki na programy rynku pracy, m.in.: szkolenia, staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, czy też refundacje kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

Na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych urząd pracy wnioskował o kwotę **284 625,00 zł.**

8.3. USŁUGI RYNKU PRACY PLANOWANE DO REALIZACJI W 2015 ROKU

❖ W zakresie poradnictwa zawodowego

Kontynuacja działań opisanych w rozdziale 3. Urząd pracy będzie także promował poradnictwo zawodowe m.in. w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (OTK).

❖ W zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy

W roku 2015 będą kontynuowane dotychczasowe działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i porad grupowych dla osób bezrobotnych objętych Indywidualnym Planem Działania.

❖ W zakresie pośrednictwa pracy

Kontynuacja programu zewnętrznego pośrednictwa pracy. Zewnętrzni pośrednicy pracy będą docierać do pracodawców działających na terenie powiatu cieszyńskiego, informując ich o oferowanych przez urząd pracy usługach oraz pozyskując informację o wolnych miejscach pracy.

❖ W zakresie współpracy transgranicznej

Działania EURES-T Beskydy na rok 2015 będą ukierunkowane przede wszystkim na wdrożenie nowych zasad działania i ich finansowania zgodnie ze zmianami Komisji Europejskiej.

8.4. INNE INICJATYWY URZĘDU PRACY PLANOWANE DO REALIZACJI W 2015 ROKU

W zakresie wsparcia przedsiębiorczości:

- stosowanie usług i instrumentów, w ramach Centrum Aktywizacji Zawodowej;
- zewnętrzne pośrednictwo pracy;
- poradnictwo zawodowe dla firm;
- współpraca z Zamkiem Cieszyn w zakresie działań podejmowanych w ramach Klubu Przedsiębiorcy.

W zakresie analizy rynku pracy

Kontynuacja programu analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie cieszyńskim. Celem opracowania jest systematyczne monitorowanie zjawisk zachodzących na cieszyńskim rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowaniu na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów, takich jak szkolenia bezrobotnych, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe.

W zakresie współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi powiatu cieszyńskiego

Kontynuacja programu pt. „Niezbędnik absolwenta” realizowanego we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych naszego powiatu, które potwierdziły zainteresowanie zajęciami dla młodzieży uczącej się. Program traktowany jest jako element przeciwdziałania bezrobociu.

Wypracowanie wspólnych kierunków działania w zakresie zwiększania dostępności poradnictwa zawodowego w szkołach poprzez wspólny udział w kolejnej edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Promocja usług poprzez:

- aktualizację i modernizację strony internetowej urzędu www.pup.cieszyn.pl;
- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów promujących urząd oraz konkretne projekty;
- comiesięczną informację o cieszyńskim rynku pracy;
- kontakty z lokalnymi mediami;
- współpracę z Powiatową Radą Zatrudnienia/Radą Rynku Pracy, Gminnymi Centrami Informacji, Samorządami lokalnymi (szczególnie ośrodkami pomocy społecznej i szkołami), organizacjami pozarządowymi, zrzeszeniami pracodawców;
- udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery, który umożliwia promowanie poradnictwa zawodowego w powiecie cieszyńskim (inicjatywy będą dostosowane do tematyki OTK w 2015r.);

- udział w konferencjach oraz targach pracy realizowanych w regionie;
- dni otwarte dla grup klientów z konkretnymi potrzebami;
- udział w Partnerstwie Lokalnym „Razem Możemy Więcej”.

PODSUMOWANIE:

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie jako instytucja rynku pracy realizuje zadania, które mają na celu wspieranie osób bezrobotnych oraz lokalnych pracodawców. W ramach urzędu wyodrębnione zostało Centrum Aktywizacji Zawodowej, które realizuje zadania w zakresie usług rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy. Od lat funkcjonuje system kolejkowy oraz elektroniczny system ofert pracy, co usprawnia realizację zadań urzędu. Każdego roku dostosowujemy działania zarówno do zmian przepisów, jak i do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Staramy się wykorzystywać wszelkie pomocne narzędzia do usprawniania naszej pracy w ramach publicznych służb zatrudnienia oraz współpracować z instytucjami rynku pracy. Działania utrudniają jednak ciągle zmiany przepisów oraz wysokość środków Funduszu Pracy, która także jest zmienna i nie sprzyja długofalowemu planowaniu.

Nowelizacja *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* wprowadziła dużo nowych elementów i dotyczy także kadry urzędu. Wprowadzone rozwiązania dotyczą profilowania pomocy dla naszych klientów, zmiany grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 Ustawy) oraz zastosowania nowych instrumentów. Wdrożenie zmian wymagało dostosowania dotychczasowych procedur i działań, w tym organizacji pracy i zakresu zadań doradców klienta oraz szkolenia pracowników. Nowelizacja ustawy w istotny sposób wpłynęła na obciążenia pracą oraz na konieczność zmiany podejścia w zakresie obsługi osób bezrobotnych, jak i pracodawców. Zmiany w zakresie wprowadzonej funkcji doradcy klienta wymagają od pracowników urzędu poszerzenia wiedzy w zakresie stosowania nie tylko podstawowych usług, tj. doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy i szkoleń, ale łączenia usług z instrumentami, dopasowanymi do indywidualnych potrzeb klienta ze ścisłym uwzględnieniem jednego z trzech profili pomocy oraz przygotowanym Indywidualnym Planem Działania.

Od 2014 roku efektywność zatrudnieniowa i efektywność kosztowa jest badana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i przekłada się na wskaźniki mające wpływ na wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych w kolejnym roku oraz na finansowanie z 5% FP wynagrodzenia pracowników kluczowych, pełniących funkcję doradców klienta. Uzyskiwanie efektywności uzależnione jest w znacznym stopniu od naszych partnerów na rynku pracy oraz osób, które kierowane są do udziału w poszczególnych programach i sytuacji gospodarczej. Istotnym elementem dysponowania środkami Funduszu Pracy jest celowe i racjonalne ich wydatkowanie, służące uzyskaniu efektu zatrudnieniowego.

W latach 2009 do 2014 przyznaliśmy 1174 dotacje osobom bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wyposażyliśmy w firmach 709 stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych, spośród 702 osób zarejestrowanych, które zakończyły udział w szkoleniach indywidualnych 444 podjęły pracę, a spośród 3336 stażystów 2097 otrzymało zatrudnienie. Od 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wspiera aktywnie ekonomię społeczną, tj. 5 osób otrzymało środki na założenie spółdzielni socjalnej i 4 osoby otrzymały środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

W swojej pracy nadal skupiamy się na aktywizacji osób bezrobotnych i współpracy z pracodawcami naszego Powiatu. Każdego roku pracujemy nad skutecznym i efektywnym działaniem zapewniającym dostęp do usług i instrumentów rynku pracy dostosowanych do sytuacji na lokalnym rynku pracy, z zastosowaniem obowiązujących przepisów.

Wyzwania przed jakimi stają publiczne służby zatrudnienia:

- wdrażanie nowych zadań i dostosowanie organizacji pracy w związku z nowelizacją *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*;
- zmiany w finansowaniu kadry urzędu pracy (5 % na wynagrodzenia doradców klienta i 2% na nagrodę za wypracowane efekty pracy urzędu);
- niestabilność finansowa otrzymywanych środków Funduszu Pracy utrudniająca celowe programy aktywizacji;
- nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020;
- uzyskiwanie wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej w trakcie realizacji programów z Funduszu Pracy;
- rozbudowanie systemu SEPI jako narzędzia dwukierunkowego;
- świadczenie usług w ramach pomocy dla osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy, w tym realizacja programu specjalnego oraz zacieśnienie współpracy z gminami w celu realizacji Programu Aktywizacja i Integracja (PAI);
- konieczność oddziaływania na pracodawców i osoby bezrobotne w celu zmniejszania zjawiska pracy w „szarej strefie”;
- konieczność prowadzenia postępowania wyjaśniającego zgodnie z przekazywanymi przez ZUS co miesiąc raportami, zawierającymi informacje o zbiegach tytułów do ubezpieczeń, w związku z wejściem w życie zmian w zakresie art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Opracował zespół w składzie:

Dorota Bizoń

Olimpia Bodek

Małgorzata Szoblik

Katarzyna Plusa – Czyż

Damian Kuczaty

Wszystkie dane statystyczne podane zostały na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Wszystkie inne dane stanowią zasób informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie.